Marko paşa — Zübük

İT KAĞNI GÖLGESİNDE YÜRÜR DE KENDİ GÖLGEM SANIRMIŞ

NE SAĞCIYIZ NE SOLCU FUTBOLCUYUZ FUTBOLCU

«Hop dedik!» mi tamamdır

Milletçe el ele vererek on beş sene sonra «Hoooop!» diye kalkınacağız

Ankara, 5 (Ondokuz Mayıs Stadyomundan bildiriliyor) —

Yıllardan beri üzerinde durulan memleketin hızlı kalkınması ve milletçe batı medeniyeti seviyesine ulaşmamız meselesine, nihayet halledilmiş gözü ile bakılmaktadır. Bulunan son çare, bütün milletin el ele vererek ve hep bir ağızdan «Hoooop!» diye bağırarak zıplamak sureti ile batı medeniyeti seviyesine ulaşmasıdır.

Bu hususta malûmatına müracaat ettiğimiz Zübük, hususî olarak gazetemize şu beyanatı vermiştir:

«Herhangi bir işi yapmak demek, evvelâ o işe niyet etmek demektir. Biz bir işe niyet ettik mi, mutlaka o işi yaparız. Şimdiye kadar kalkınmak için ciddî olarak niyet etmiş değildik. Ama dostumuz Amerika, memleketimizden füze rampalarını kaldırmağa karar verince, biz de kalkınma için ciddî olarak karar vermek mecburiyetinde kaldık.

Bugüne kadar kalkınmak için çok uğraşılmış, fakat kalkınılamamıştır. Biz bunun sebeplerini ilmî şekilde araştırdık ve şu neticeye vardık ki, bizde herkes teker teker kalkınmağa çalışmaktadır. Görüldü ki teker teker hoplamakla batı medeniyeti seviyesine varamıyoruz.

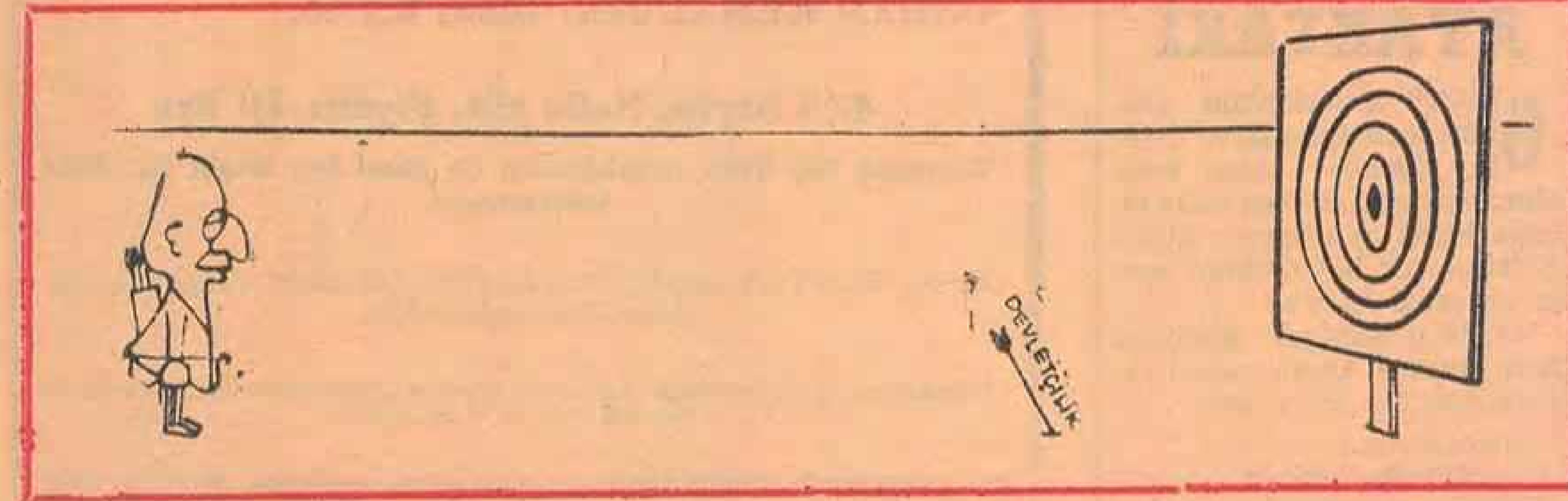
Bilindiği gibi, ağır bir yükü kaldırırken, o yükü kaldıranlar hep bir ağızdan «Ho... ho... hoooop!» diye bağırırlar. Teker teker «hop», «hop!» diye bağırılırsa ağır yük kalkmaz. Demek ki, hep bir ağızdan «Hooop!» diye bağırmak lâzımdır; bu, ilmî bir neticedir.

Bizim de yükümüz ağır, çok ağırdır. Vatandaşların teker teker ve başka başka ağızlardan «hop, hop» sesleriyle hoplayıp, memleketi umumî olarak yükümüzü kaldırmamız ve memleketi kalkındırmamız ve batı medeniyeti seviyesine yükselmemiz mümkün değildir ve bu hakikat anlaşılmıştır. Biz ciddî olarak niyet edip de, bütün millet el ele vererek ve hep bir ağızdan «hop dedik!» mi kalkınırız. Yeter ki «hop dedik!» e niyet edelim.»

Muhabirimizin «Niçin on beş yıl bekliyeceğiz? Şimdiden (Hooooop!) diyerek kalkınsak ve batı medeniyetine yetişsek, olmaz mı?» sorusunu Zübük şöyle cevaplandırmıştır:

«Bütün milletin el ele verip öyle (hooop!) demesi lâzımdır. Kolay değil, üç kişi beş kişi değil ki, bütün milletin el ele vermesi lâzım. Bütün vatandaşların el ele vermeleri için de on beş senelik bir zamana ihtiyacımız olacaktır. Memleketimizde el ele vermeyen hiç kimse kalmayınca, Başbakanın ve bakanların işareti ve evvelâ onların (Hadi!.. Beraber! Ho, ho... hooop!) demesi ile hep bir ağızdan (Hoooop!» diyerek kalkınıp batı medeniyeti seviyesine varacağız!»

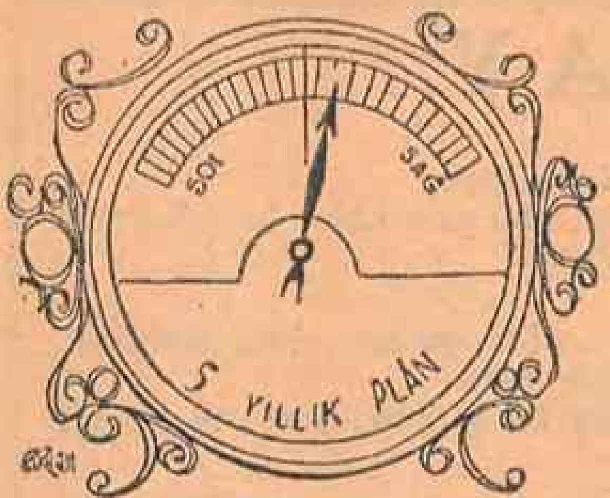
Sayın Zübük'ün bu beyanatından da anlaşılacağı üzere on beş yıl sonra el ele verip hep bir ağızdan «Hooop!» demekten başka bir kalkınma yolu yoktur.

Herkes kendi kendini kalkındıracak

ANKARA, 5 (Hususîdir) —

Memleketimizin çok hızlı kalkınması için Yüksek Kalkındırma Kurulu bugün akşama kadar süren çok yorucu oturumunda, memleketimizin on beş sene sonra mutlaka hızla kalkınması lâzımgeldiğine karar vererek mutabakate varmış bulunmaktadır. Alınan prensip kararı özet olarak şudur.

«Her vatandaş kendi kendini kalkındıracaktır.»

Böylece vatandaşların birbirlerini kalkındırması tezinden vazgeçilmiştir. Çünkü birbirlerini kalkındırırlarken vatandaşların bellerini incittikleri ve bu yüzden göbek düşmesi ve belgevşekliğinin arttığı anlaşılmıştır.

Yüksek Kalkındırma Kurulu Umum Başkanının açıklamasına göre, herkes birbirini kalkındırmaktan vazgeçip, yeni plâna göre herkes kendi kendini kalkındıracaktır. Yâni köyü köylü kalkındıracak, şehiri şehirli kalkındıracak, mahalleyi mahalleli kalkındıracak, işçiyi işçi, patronu patron, hükûmeti hükûmet kalkındıracak ve böylece memlekette kalkınmamış hiçbir şey kalmamış olacağından on beş yıl sonra memleket kendiliğinden ve toptan kalkınmış olacaktır. Yalnız bu kendi kendini kalkındırma hamlesinde Istanbul Belediyesinin kendi kendini kalkındırması mümkün görülmemektedir.

Yüksek Kalkındırma Kurulu Umum Başkanı bu hususta gazetecilere şu beyanatı vermiştir:

«Uzun tecrübelerimizden sonra, herkesin kendi kendisini kalkındırmasına karar vermiş bulunuyoruz. Halbuki muhterem ve aziz vatandaşlarımız herşeyi hükûmetten istemekte, hattâ akan burnunu silmesi için bile hükûmet elinin uzanmasını beklemektedir' Halbuki hükûmetin kendi burnunu silmeğe ve kendi başını kaşımağa bile vakti yoktur. «Vermeyince mabut, neylesin Mahmut» demişler. Vermeyince Amerika, neylesin kovalisyon? Her vatandaş kendi evinin önünü süpürürse memleket temizlenmiş olur. Her vatandaş kendine iş bulsa memlekette işsizlik kalmaz. Her vatandaş kendi karnını doyursa memlekette aç kalmaz. Her vatandaş giyinse memlekette çıplak kalmaz. Her vatandaş kendi kendine okusa yazsa memlekette okur-yazar olmayan kalmaz. Her vatandaş ş'apsa memlekette ş'apmıyan kalmaz. Ve böylece on beş yıl sonra her şey şey olur.»

Yüksek Kalkındırma Kurulunun aldığı kararlar uygulanırsa memleketimizin on beş yıl sonra kalkınacağına vatandaşlar şimdiden sevinmekte ve bu kalkınmanın sevincini görebilmek için on beş yıl daha nasıl yaşıyabileceklerini acı acı düşünmektedirler. Buna da çâre olarak, Yüksek Kalkınma Kurulu Umum Başkanı «Vatandaşlarımıza Allah uzun ömürler versin!» diye dua etmiştir.

TAŞLAMA

Nasıl olsa biz yetişemiyeceğiz

SAYIN büyüklerimize akıl vermek gibi olmasın ama, bir önerimiz var.

Bugünlerde herkes kalkınmanın yolunu, yöntemini arıyor. Kimisi plân diyor, kimisi dış yardım diyor, kimisi kemerleri sıkalım diyor, kimisi af diyor. Ama herkesin istediği kalkınıp Batı uygarlığı düzenine ulaşmak.

Söylenilenlerin hangisiyle olursa olsun, Inönünün dediği gibi on beş yılda mı olur, daha kısa, daha uzun mu olur, nasıl olsa biz sonunda bu Batı uygarlığına ulaşacağız ulaşmasına ya, o zamana kadar Batı uygarlığı nerelere varacak, hiç bunu düşünen yok...

Işte onun için öneriyoruz. Bizim Batı uygarlığı düzeyine ulaşabilmemiz için, Batı uygarlığının hiç değilse bir düzeyde durması gerekir. Bunun da çâresi, Batıya salyangoz, kaplumbağa, sülük, akrep ihraç edeceğimize, her Batı ülkesine birkaç politikacımızı ihraç etsek de oralarını da bozup bize benzetseler de, onlar bizimle bir düzeye gelse olmaz mı?

Meydanlar özel teşebbüse devredilecek özel teşebbüsün sürprizi nedir?

ANKARA, 5 (Hususî Şevrole)

İkinci Cumhuriyet Anayasasının hükümleri ve C.H.'nin Devletçilik ilkesi esasları dahilinde, Atatürk'ün Ankara'da kurmuş olduğu Orman Çiftliği'nin özel teşebbüse verilmesi konusu bugünlerde görüşülmektedir. Özel teşebbüs erbabı, memleketin hızlı kalkınması için, yalnız Orman Çiftliğinin değil, büyük şehirlerdeki meydanların da kendilerine devredilmesini istemektedirler. Memlekette boş yer kalmadığından ve özel teşebbüs memlekete sığamaz olduğundan bu meydanlara çok yüksek apartımanlar yaptırılarak hayat seviyesi yükseltilecek, ayrıca bu meydanlara modern kahvehaneler inşa edilecek hem vatandaşa yeni iş sahaları, hem de boş duran meydanlardan kazanç temin edilecektir.

Bu arada özel teşebbüs, Orman Çiftliğinden sonra Karaköy Meydanını, Eminönü Meydanını da Istemektedir ve özellikle Ankara'daki Hergele Meydanının kendilerine verilmesinde ısrar etmektedirler. Hazırlanan projeye göre, Hergele Meydanına özel teşebbüsü temsil eden bir heykel dikilecektir.

Özel teşebbüs meydanlardan sonra, Galata Köprüsünü ve Atatürk köprüsünü de istemektedir. Bu isteğe göre köprüler özel teşebbüse kiralanacak veya satılacaktır. Ancak, gerek kira, gerek satış için peşin para istenmiyecek, köprülerden geçiş parayla olacak ve vatandaşlardan toplanacak köprü geçiş paralarıyla, özel teşebbüs borcunu 200 senede devlete ödeyecektir. Böylece, şimdi devlete bir yük olan köprüler, gelir kaynağı olacaktır.

Bundan başka özel teşebbüs, Galata ve Bayezit kulelerini de devletten isteyecektir. Bu kuleler için hazırlanan projeye göre, kulelere parayla bakılabilecektir. Kulelerden birine bakan her vatandaştan bir lira «Kuleye bakma parası» alınacaktır. Vatandaşların kuleye çokça bakmalarını teşvik için de, kulelere ikinci bakış seksen, üçüncü bakış elli kuruş olmak üzere indirimli yapılacaktır.

Daha sonra özel teşebbüs, devletçi geçinenlerin ayaklarından pantalonlarını ve donlarını çıkarıp almak istemektedir Ne maksatla bunları çıkarıp almak istediklerini, özel teşebbüs erbabı, bütün ısrarlarımıza rağmen söylememişler, ancak «Şimdi bu, bizim sırrımızdır göreceksiniz, sürpriz yapacağız.» demekle yetinmişlerdir.

KARA YOLU

ŞAHLANAN 46 RUHU çifte atmağa başladı

ANKARA, 5 (Devlet Üretme Çiftliği harasından bildiriliyor).

Dün burada, ancak filmlerde görülebilen çok garip bir hâdise cereyan etmiştir. Bilindiği gibi, Amerikalıların çevirdikleri «Konuşan Katır» isimli bir filmde, artist bir katır tıpkı bir insan gibi konuşmaktaydı. Buna benzer, hayvanların konuştuğu daha başka filmler de çevrilmiştir. Hayatta insanların hayvana benzer davranışlarına pek şaşılmamakta ise de, filmlerde hayvanların insan gibi konuşmalarına beni beşer çok hayret etmektedir. Ancak filmlerde görülebilen bu fevkalâde hâdise dün burada aynen cereyan etmiştir. Vaka şöyle olmuştur.

Haranın baş seyisi atların tımarını kontrol etmekte iken «Demokrasi isterim!» diye bir ses işiterek hayretle etrafına bakınmış, ikinci kere duyduğu «Referandum yapılsın... Hürriyet isterim!» sesleriyle, kaburgaları birbirine geçmiş, kulakları düşmüş bir demir kır atın konuştuğunu farketmiştir. Bunun üzerine hayvana su ve yem vermişse de, beygir çifte atarak bunları devirmiş ve kişnemeye başlıyarak «Kredi isterim. krediii!» demiştir. Demir kır attan daha yaşlı olan seyis korkuyla tavlanın kapısına geldiği sırada «Iktidar, iktidar!» diye bağırmıştır.

Bundan sonra demir kır at şahlanarak çifte atmağa başlamış ve yularını koparmağa çalışmıştır.

Seyisin bağırması üzerine hâdise yerine gelen ilgililer «tenasüh» denilen ruh göçü hâdisesi ile karşılaşıldığını, zavallı ihtiyar beygirin bazı harîs politikacılar tarafından iğfal edilerek bedenino bir habis ruhun sokulup 46 ruhunun hortlatıldığını açıklamışlardır.

Bu son derecede mahallî hâdise ile, burunlarını silmeğe ve başlarını kaşımağa vakit bulamayan politikacılar alâkadar olamamaktadırlar.

BASIN İLÂN KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

20 Temmuz 1962 gün ve 11159 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 14 numaralı Genel Kurul Kararı'nın dergilerle ilgili maddeleri aşağıdadır :

Madde 47 — 195 sayılı kanunun 43 üncü maddesiyle yayınlanabilme esasları tarif ve tesbit edilen (Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve iktisadi Devlet Teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu hukuku tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerle, kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin vereceği) hususî ilân ve reklâmlar ile Kurumun ilân ve reklâmlarını yayınlıyabilecek fikir ve sanat dergileri ile sair mevkutelerin Türk dilinden gayrı dille yayınlananlar dahil), aşağıdaki maddelerde yazılı özellikleri haiz olmaları, bu ilân ve reklâmları yayınlama talebinde bulunanları ve Basın İlân Kurumu Yönetmenliği ile bu Karar'da tesbit edilen vecibeleri kabul etmeleri ve yerine getirmeleri şarttır.

GENEL HÜKÜMLER :

Madde 48 — Bu bölümde kullanılan (dergi) tâbiri günlük olmıyan bütün mevkuteleri ifade eder.

Madde 49 — Ansiklopediler gibi aralıklarla fasiküller halinde yayınlanan matbua, adı ne olursa olsun, dergi sayılmaz.

Madde 50 — Üniversiteler, Fakülteler, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Mahalli idareler, Kızılay, Yeşilay, Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsalar, İktisadi Devlet Teşekkülleri, bilûmum resmî sektör ile malî ve ticarî müesseseler tarafından yayınlanan dergiler aşağıdaki maddelerde tarif ve tasnifi yapılan dergiler meyanında mütalâa edilemezler. Bunlar, ancak bağlı bulundukları teşekküllerin kendi ilânlarını hiçbir şarta bağlı olmaksızın yayınlıyabilirler.

DERGİLERİN TASNİFİ :

Madde 51 — Dergiler münderecat ve muhtevalarına göre nev'i bakımından dört grupa ayrılmıştır :

I — FİKİR DERGİLERİ.

A) Siyasî ve içtimaî aktüalite dergileri,

B) Herhangi bir meslek zümresine hitap etmediği halde cinsiyet, yaş gibi belirli bir grup gözeterek yayımlanan ve fikir yönü galip olan dergiler.

II — SANAT DERGİLERİ.

(Güzel sanat olarak kabul edilen bütün sanatlar ile ilgili dergiler).

III — İLİM, TEKNİK ve MESLEK DERGİLERİ.

IV — SPOR DERGİLERİ ve MAGAZİN ile SAİR MEVKUTELER.

Sahife sayı ve ölçüsü :

Madde 52 — 47 nci maddede sözü edilen ilân ve reklâmları yayınlıyabilmek için sanat dergilerinin (15 günlüklere kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 0,90 metrekareden, daha fazla süre içinde yayınlanan sanat dergilerinin her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden, diğer dergilerin (haftalıklara kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden ve daha fazla süre içinde yayınlananların sahifelerinin yüzölçümü toplamının 2,70 metrekareden az olmaması şarttır.

En az yayın hayatı süresi :

Madde 53 — İlk sayısında tesbit ettiği yayın zamanına uygunluğunu muhafaza etmek şartiyle, haftada bir ve daha sık ara ile yayınlananlar 12 sayı, onbeş günde bir yayınlananlar 9 sayı, aylık ve daha fazla süre içinde yayınlananlar 6 sayı çıktıktan sonra ilân ve reklâm alabilirler.

Yayınlarına bir sayı ara veren veya birkaçını tek sayıda toplamış olarak çıkan mevkutelere yeni yayınlanmış gibi işlem yapılır.

İlân dağıtım esasları :

Madde 54 — Yayınlanma usulü 195 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde gösterilen ilân ve reklâmların hangi dergilerde, hangi ölçülerde yayınlanacağını, Kurumun Şubesi bulunan yerlerde aşağıdaki esaslar dahilinde Basın İlân Kurumu Genel Müdürlüğü tâyin eder. Ancak, ilân veya reklâmın yayınlanacağı derginin seçilmesinde şehir,; dergi nev'i, fiilî satış hitap ettiği okuyucu gibi hususlara ait isteklerini, ilân veya reklâmı veren Kuruma bildirebilir veya Kurumu dergi intihabında serbest bırakabilir.

Madde 55 — Kurumun şubesi bulunmıyan yerlerde ilân ve reklâmların yayınlanmasını aynı esaslara göre Valilikler düzenler.

Madde 56 — 47 nci maddede yazılı ilân ve reklâmlar, dergilerin dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu (telif ücretleri dahil) için ödedikleri ücretler toplamı ve fiilî satışları gözönünde bulundurularak ilân veya reklâmı verenin istekleri de dikkate alınmak suretiyle aşağıdaki esaslar dairesinde dağıtılır :

I — Gruplar (nev'i bakımından) arasında yapılacak dağıtımda ilân veya reklâmı verenin isteği nazarı dikkate alınır.

II — Aynı grupa dahil dergiler arasında yapılacak dağıtımda :

a) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından birbirine yakın olanlar arasında eşitliğe riayet edilir.

b) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından emsaline nazaran bariz şekilde üstün olanlara ilân ve reklâmı verenlerin isteklerine göre daha fazla verilir.

c) Herhangi bir dergiye verilecek ilân veya reklâmın tutarı, ödediği ücretler toplamını geçemez.

Madde 57 — Kurumun ilân ve reklâmları fikir ve sanat dergilerine verilir. Bu maksatla, Kurumun yayınlanmasına aracı olmak ödevinde bulunduğu ilân ve reklâmların, Kurumun idaresine iştirak eden mevkutelere verilmesi sırasında alınacak komisyona, ilân ve reklâm istihkakları ayda (15.000) onbeş bin liraya kadar olanlar için %0,5, (15.000) onbeş bin lira ile (50.000) elli bin lira arasında olanlar için %1 ve (50.000) elli bin liradan fazla olanlar için de %2,5 eklenmek suretiyle tahsil edilecek paralardan bir fon teşkil edilir.

Madde 58 — Bu fondan fikir ve sanat dergilerine verilecek ilân ve reklâmlar, dergilerin emsal değerine göre hesaplanarak dağıtılır.

15 günde ve ayda bir yayınlanan dergilerin emsal değeri 2, haftalık dergilerin 3'tür. Fondan faydalanacak dergi adedi emsal değerleri ile çarpılarak, fonun kaça bölüneceği bulunur.

Madde 59 — Dergiler Basın İlân Kurumuna her ayın sonunda bir önceki aya ait icmal varakası gönderirler. Bu icmal varakasında her sayının fiilî satışı (baskı, bayie verilen, iadeler ve aboneler müfredatlı olarak gösterilmek şartiyle) dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu (telif ücretleri dahil) için ödenen ücretler ayrı ayrı beyan edilir.

Basın İlân Kurumu icmal varakalarında bildirilen hususları her zaman kontrol ettirebilir. Yanlış beyanda bulunan dergiler hakkında 195 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin a bendi uygulanır.

(Basın - 12003)

AYAKTAKİ

GÜNEY Amerika'nın çift tabancalı kabadayısı Pablo, yanında attığı boşa gitmeyen bir arkadaşı daha olduğu halde meyhaneye girer. Etrafına bir bakındıktan sonra arkadaşı Juan'a :

«Yine o sinirime dokunan herif burada. Onun canını yakabilirim bir gün.» dedi.

Juan sordu :

«Nerede Pablo?»

Pablo, parmağıyla ayakta duran beş kişilik bir grupu işaret etti :

«İşte orada.»

Juan :

«Hangisi Pablo?» diye sorunca, Pablo silâhını çekti, o grupa doğrulttu, 4 el ateş etti. Tabancasını yerine koyarken gayet sakin konuştu :

«İşte şu ayakta kalan.»

Altan AKGÜN

ÖLÇÜ

KADININ biri kocasına akşam eve gelirken bir balkabağı getirmesini tenbih eder. Koca :

«Ne büyüklükte olsun?» diyince, karısı :

«Eh, işte, aşağı yukarı senin başının büyüklüğünde.» der. Koca, yolda giderken bostancı bir arkadaşına rastlar. Ondan ister.

Bostancı : «Yabancı değilsin sen, gir bostana kendin seç» der.

Az sonra bostancı başka bir arkadaşına rastlar. Arkadaşı bostancıya hayretle sorar :

«Yahu, kim o bostandaki adam. Şapkasını bir kabaktan çıkarıp öteki kabağa giydirip duruyor, deli mi bu?»

Altan AKGÜN

Devrim Marka Otomobil

Devrim devrilmedi. Ehliyetsiz hırsızlar da çalmadı. Beşiktaş'taki Barbaros heykeline de çarpıp parçalanmadı. Boğaz yolunda denize uçtuğunu da gazetelerde okumadık. Plakasına «Resmî hizmete mahsustur» yazılıp bir hanımefendinin emrine de verilmedi.

Bilen varsa, n'olur söylesin; Devrim'imiz nerde Allaşkına?

Rami SUNAY

ALAY

TÜTÜNCÜ dükkânına gelen kememe :

«Ba... ba... bana» der. «Bi... bi... bir paket ha... ha... harman sigarası ve... ve... verir misin?»

Tütüncü :

«Ha... ha... harman si... si... sigarası ka... ka... kalmadı. Ba... ba... bafra ve... ve... vereyim mi?»

Kekemenin cevap vermesine fırsat kalmadan başka bir adam yaklaşır ve :

«Bana bir Yenice ile bir Milliyet gazetesi verin. Yalnız şu elli lirayı bozmanızı rica edeceğim.»

Tütüncü hiç kekelemeden cevap verir :

«Az önce birisine yüz lira bozdum, hiç bozuk param kalmadı. Fakat ziyanı yok. Siz alın, parasını akşam geçerken bırakırsınız.»

Diğer müşteri gider gitmez, kekeme tütüncüye çullanır :

«Ulan, se... sen be... be... benimle alay mı ed... ed... ediyorsun?»

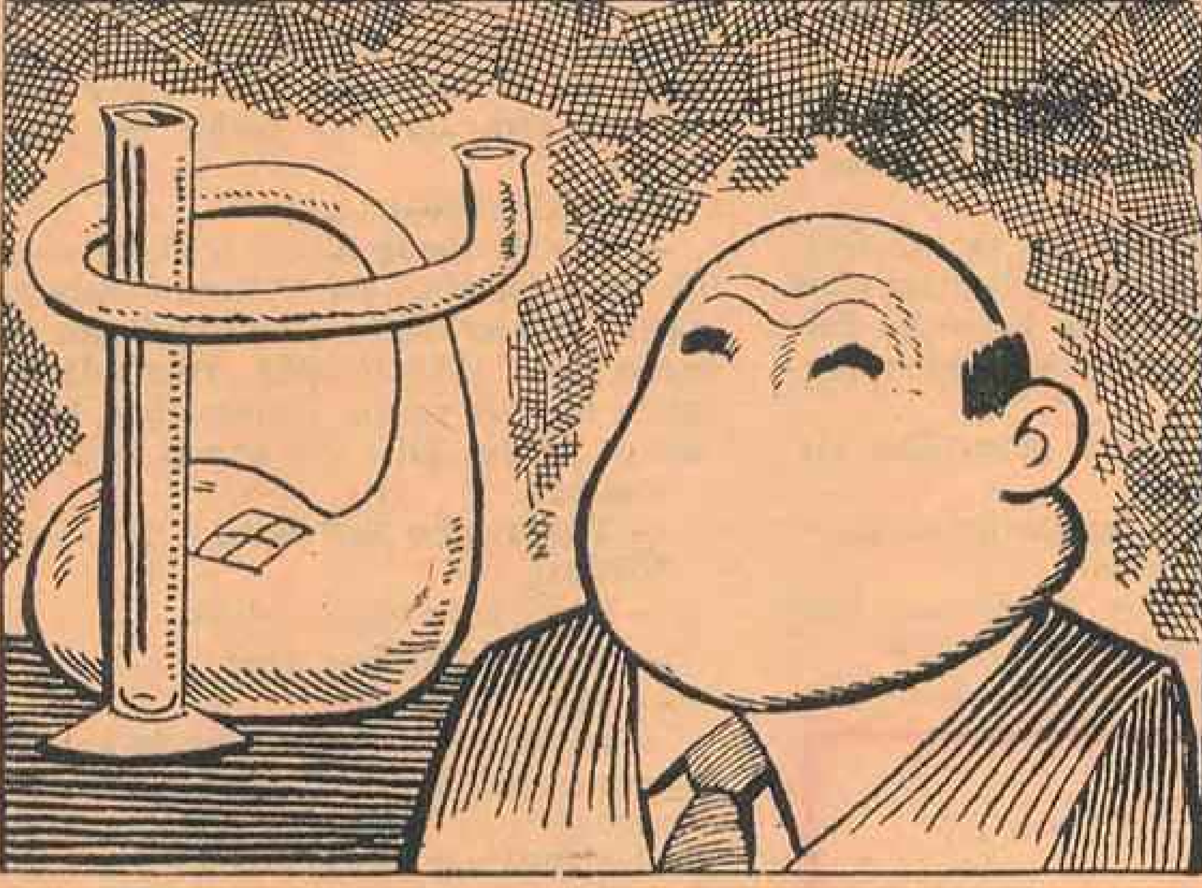
«Yok be bi... bi... birader» der tütüncü. «Ben onunla... a... a... alay ed... ed... ediyordum...»

Altan AKGÜN

Kocamanlarımızı tanıyalım: 5

İş adamlarımız ve işleri

Tababet-i ticariye ve tababet-i siyasiye mütehassısı: Tıbbı ticari ve tıbbi siyasî âlimi

Ord. Ford. Prof. Grof. Dr. Zr. HÜRFETTİN HÜSEYL BEY

TÜRK ilim âleminde çok mühim bir yer işgal eden (numaralıdır) Hürfettin Hüseyl Bey, ilmi ile amel etmiş ve ameli salih, kıymetli bir şahsiyet idi. Ilim âleminde işgal ettiği yerden çok daha geniş olarak siyaset âleminde, kiyaset âleminde, hibaset, cinaset, sekâşet âlemlerinde ve bilhassa eski «defter-i hakani» yeni Tapu Dairesi kayıt defterlerinde yerler ihraz ve pek çok arsalar ifraz etmiş eshab-ı emlâk ve allâme-i fellâk ve gayetle allâk bir zat idi.

O rütbe kıymetli bir ilim adamı idi ki, bir bakışta karşısındakinin cebinde bozukluklara kadar kuruşu kuruşuna kaç para olduğunu derhal tahmin eyleyen memleketimizin muhammin ve insan sarraflarından ve meşhur bankacılarımızdan biri, Hürfettin Hüseyl Bey'i daha ilk görüşünde «Ben bu kıymetli ilim adamını böylece on milyon liraya alırım ve de yüzde beş yüz kâr ederim» demişse de, Hürfettin Hüseyl Bey, daha evvel angaje olduğu makamdan pey almış bulunması hasebi ile, miktarı az bulduğunu bahane ederek pazarlıktan imtina etmiş ve meşhur bankacımızın yirmi beş milyona kadar yapmış olduğu bütün açık arttırmaları reddetmiş idi. Yâni selabet-i ahlâkı, şetafet-i şakşakına her zaman galebe çalmış idi.

Fevkalâde oynak ve harikulâde kıvrak bir zekâsı olmakla son derecede müteahrik ve otomatik (bir litre benzinle yüz kilometre kat eder) ve her iktidar için gayet kullanışlı ve müsait ve ayni zamanda seri-ül-intikal ve acib-ül-eşkâl ve dahil olduğu kabın şeklini alan sıvı gibi seyyal ve cıvı gibi cevval idi. Bu oynaklık, bu kıvraklık, bu fart-ı cevvaliyet ve bu fırt-ı zekâ ve bu fort-u kekâ, bir rivayete göre validesi çok fart-ı fırtınalı bir havada oynak bir denizde vapur yolculuğunda iken ve yine bir diğer rivayete göre validesi çimendüfer yolculuğunda iken doğmuş olmasından neşet ediyor idi ki, bulunduğu mahalle ve mahalleye intibak kabiliyeti hasebi ile daha doğar doğmaz tiren sallantısı ve deniz çalkantısı sebebi ile faaliyet-i cevvaliyet-i seyyaliyete başlamış, fevkalâde oynak ve harikulâde kıvrak bir sahib-i zekâ vü kekâ olmuş idi.

Bizde alelumum itimadı câiz ve hakikatı hâiz olmayan nüfus kayıtlarına göre pederinin Ahmet Efendi namında bir zat olduğu tahmin edilmektedir.

Hürfettin Hüseyl daha pek küçük yaşta iken validesinin gözünden sürmeyi çeker ve sinekten yağ çıkarır olduğundan görenler «Bu çocuk istikbalin sürmecisi veya meşhur yağcısı olacak» derler idi. Yâni yavrunun tersinin cesametinden ilerûde büyük bir âdem olacağı keşf ediliyor idi. Bütün mektep hayatında hiç bir muallimi, onu kopya yaparken yakalamağa muvaffak olamamış ve aliyülalâ derecelerle sınıflarını terfi etmiş idi.

Firari efkâra ve ishâl-i kelâma ve basur-u zebana ve dırdır-ul-lisana müptelâ olduğundan, muallimleri onun davâ vekili olacağını söylerler idi. Filhal, avukatlara taş çıkartacak kadar natıka perdaz-ı devlet, nâdide emsal bir perendebaz-ı millet ve düzenbaz-ı vatan idi.

Tıfıl iken büyümüş ve küçülmüş gibi idi ve fakat sinn-ı kemale irişince, küçülmüş de bir daha büyüyememiş olarak kaldı. Hasis ve cimri denilecek nisbette hesabî ve fevkalâde muktesit olduğundan, aklının boyuna gidip ziyan ve büyük bedende israf olmaması için bilhassa uzamayıp kısa kalmak sureti ile «küllü tavîlün ahmak ve küllü kasîrün fitne» kelâm-ı kibarının sıhhatini isbat eyledi. Sinni kemâle vusulünde dahi, artık boyunun uzamıyacağını anlayınca enini uzatma yoluna gitmiş ve bu sebeple eni boyundan fazla uzamış idi ki göbek nahiyesi ile mâbadi nahiyesi arasındaki kutru, tulünden üç parmak uzun gelir idi. (2 PR.= DR.)

Mekteb-i Osmanî'den mezun olduktan sonra Hürfettin-i Tıbbiye-i Şahane şakırdanından bir genç olarak görüyoruz. Tıbbıye-i Şahane şakırdanından bir sonra, müderrislerin ev hizmetlerini ifa, getir götür işlerini eda eyliyerek ve çantalarını taşıyarak ve türlü bin diller dökerek, ilme olan bu hizmetlerine mükâfaten ihtisasın itmam ile Darülfünuna müderris muavini olmuş ve bilahara müderrislerin de lisan-ı garbîden yanlış olarak tercüme ettikleri kitapları, büyük bir gayretle bazı kelimelerinin yerlerini değiştirip büsbütün bozmak suretile memleket irfanına nümune-i intihal olan eserini kazandırmış ve bu muvaffakiyetine binaen müderrisliğe terfi etmiştir.

Bundan sonra muhterem ilim adamımızı, ilim sahasına sığamadığı için, içtimaî faaliyet sahasına atılmış görmekteyiz. «Kabuğunu delmeden yoğurt yiyenler cemiyeti» ni tesis ile bu cemiyetin reisi olmuştur. Daha sonra «Tahtına idrar kaçıranlarla mücadele cemiyeti» ni tesis ile cemiyetin yine reisi olmuş ve memlekete ve evlad-ı vatana pederan-ı millete büyük hizmetler ifa eylemiştir. Memleket dahilinde kırk pâre cemiyetin reisliğini uhdesine aldıktan sonra, memleket haricine el atarak bir çok beynelmilel ilim milim cemiyetlerinin de azası olmuştur ki, yalnız azası bulunduğu cemiyetin isimleri kaydedilse üç büyük cilde ancak sığdırılabilir. Azası bulunduğu beynelmilel teşekküllerin en mühimlerinden bazısı şunlardır:

«Beynelmilel Hıristiyan fakir fukaralarını himaye cemiyeti,» «Dünya abazanları yardımlaşma kurumu», «Dünya kadınlarını yatak çarşafından kurtarma derneği», «Beynelmilel bel gevşekliği konseyi», «Enternasyonal himaye-i inek ve izâle-i sivrisinek birliği» vesaire...

Hürfettin Hüseyl Bey'in memlekete binlerce doktor yetiştirdiği söylenirse de, sayılamıyacak kadar çok olan içtimai faaliyetlerinden vakit ve fırsat bulup kürsüsüne oturmağa zaman ayırabildiği şüpheli olup, iki aralık buna imkân bulsa dahi talebeleri verdiği dersin sıhhati şüpheli addedilmekte ve muarızları, onun yetiştirdiği doktorların tedavi maksadı ile öldürdüğü hastaların yekûnu, Birinci ve İkinci Cihan Harplerinde ölenlerin yekûnundan beş misli fazladır, demektedirler.

En büyük ve tek eseri ise, memleketimizde ilme kıymet verilmediği yolundaki umumî kanaatin hatalı olduğunu bizzat kendi hayatı ile isbat etmiş olmasıdır. Başka profesörler, kifayet-i ilmiyyelerinin noksanı ve beceriksizlikleri sebebi ile maaşları ile geçinemezlerken muhterem Hürfettin Hüsseyl, gerek menkul ve gerek gayri menkul, gerek nakden ve gerek ma'en ve gerek emlâken muazzam servet sahibi olmuş ve böylece memleketimizde madrabazan-ı ilme verilen azîm kıymeti isbat eylemiş ve elhak tıbbı ticarî ordinaryüs profesörlüğü makamını ibraz eylemiştir.

İşte bu hengâmededir ki birdenbire memleket, millet ve vatan aşkı galeyana gelen tıbbı ticarî kürsüsünün kıymetli profesörü tıbbı siyasî sahasına da merak sararak, Meşrutiyet Halk Fırkası Vilâyet Reisi olmuş ve fırkanın reisinin vilâyeti teşrifinde fasulye sırıklarını göstererek,

— İşte efendim, asma kabakları!

demiş olması (bu büyük söz siyasî tarihimize geçmiştir) bilâhare intihabat olunca hakikatin anlaşılması neticesinde gözden düşerek tekrar kısa bir müddet tıbbı ticarî kürsüsüne dönmüşse de kendsine bir kaymakamlık merakı ârız olmuş, yeni iktidara hulûl ederek, cübbeyi ve kürsüyü terk ile Yalova kaymakamlığına tâyin olunmuştur. Kaymakamlığı sırasında seyyar hıyar satıcılarını sokaklarda bizzat kovalıyarak hıyar fiyatlarının yükselmesine mâni olmak suretiyle milletin bol bol cacık yemesini ve memlekette hıyar ve hayat ucuzluğunu temin eylemiş ve sokaklara küçük su dökenleri birer birer yakalıyarak bellerinden su almak suretiyle vatandaşların vücudundaki büyük ve küçük su guddelerini kurutarak onları tedip ve terbiye eylemiştir. Aynı zamanda diplerine küçük su dökülen duvarlara «Burası eşeklere mahsus helâdır» diye yazdırtarak merkeplere dahi kıymet verdiğini göstermiştir.

Her mevzuda yed-i tulâ sahibi ve her sahada salâhiyetle fikir beyanında mütehassıs olan âlimimiz bayramdan bayrama da Bayram gazetelerinin demirbaş muharrirliğini yaparak matbuata da hizmet ifasından geri kalmamaktadır. Bilhassa «Helâdan çıkarken pantalon düğmelerinizi iliklemeyi unutmayın» sernâmeli makalesi çok kıymetli ilmî bir tetkik mevzuudur.

Kendisi ile mülâkat yapan bir muhabirin «Genç kalmanızın sırrı nedir?» sualine verdiği cevap, çok spor yaparım ve teşyi merasimlerinin hiçbirini kaçırmam ve hareketleri ile gençliğimi muhafaza ederim.»

Bu beyanından sonra göbek mülâkatı yapan muharririn kalemi ile aynen şöyel neşredilmiştir:

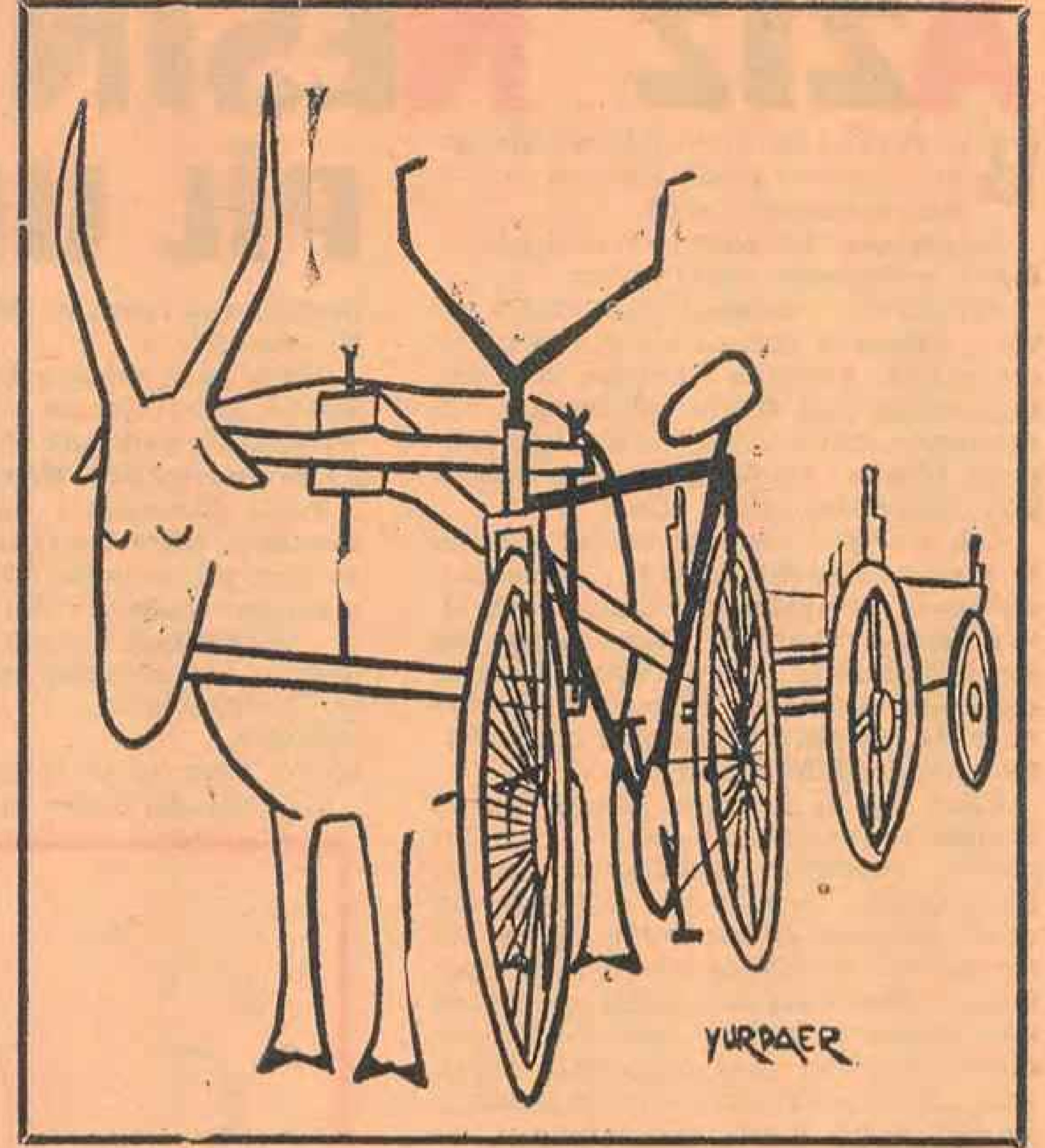
«Genç kalmamın sırrı spordur, dedi ve şöyle izah eyledi: «Ben çok spor yaparım, teşyi merasimlerinin hiç birini kaçırmam ve bu merasimlerde boyun ve bel faza ederim. Bu beyanından sonra göbek noktası merkez olmak üzere öne ve arkaya 180 derece eğilip bükülerek değme canbazların yapamıyacakları maharetler göstererek hayretimi mucib oldu.» (Bak: Kamûs-u tabasbus-u Osmanî Cilt 4 mukaddimesi).

Bilâhare memlekette darbe-i koltuk ve taklîb-i sandalye olmuş ve tozdan dumandan ferman okunmayan bu hengâmede muhterem tıbbı ticarî ve tıbbı siyasî ord. prof. Meskenet Nezareti iskemlesine oturmuş idi.

Muhterem âlim, bedava elde edilmiş, kendisine gönderilmiş veya hediye edilmiş veya şurdan burdan tedarik edilerek kalmış veya âriyet alınarak iadesi unutulmuş kitaplardan mürekkep çok muazzam bir kütüphaneye mâlik idi. Muhterem âlim bu muazzam kütüphaneyi satmak istemişse de, eski tarihli işbu kitapların hiçbir ilmî kıymeti kalmamış olduğu bahanesi ile alıcılar para vermemişler, bunun üzerine muhterem âlim kitapları okkayla satıp bu hiç bir işe yaramaz kuru gürültüden kurtulmak istemişse de, bu kitaplardan kesekâğıdı da yapılamıyacağı için kitapları okkayla da satamamış, muhterem âlim de memleketimizde ilme hiç kıymet verilmediğine teessüfle, birden aklına gelen çok vatanperverane bir tedbiri tatbik ile muazzam kütüphanesini Nezarete hediye ederek nâmını bir kere daha ebedîleştirmiş, böylece de bu belâlardan kurtulmuş idi.

Bî haddi hudut ihtirasına ne vücudu, ne memleketin hududu, ne de demokrasinin hututu kâfi gelmemekte idi. Meselâ Sultan Unkapanlı Arpacıoğlu Feyzullah-ı sâni'nin zaman-ı saltanatında dünyaya gelmiş olsaydı, muhakkak bir nezareti işgal eder, bilâhare sadareti istirdat eder, badehû saltanatı gasbeder, bâdemâ imparatorluğunnu ilân eder, bunlarla tatmin olmayarak ve iktifa etmiyerek çâresizlikten ve mecburen vefat eyler idi.

Ne yazık ki merhum, yerini bulamamış ve gümbürdeyip gitmişti.

200 bin liralık daha viski ithal ediyoruz.
(Gazeteler)

— Şerefine!

AZİZ NESİN'DEN BİR HİKAYE

PİL ULAN, PİL BE!..

Bu yazıyı ister bir ciddî makale sayın, ister bir mizah hikâyesi; bu, sizin yorumunuza bağlı.

Polonyadaki bir dostum geçenlerde aldığım mektubunda şöyle diyor:

«Türkiyede mizahçılıktan kolay ne var... Sabahtan akşama kadar alay edilecek yığınl.: konunun içindesin. Seç seç, beğendiğini yaz! Bütün politikacılar, yönetmenler, hattâ herkes senin için çalışıyor. Olayları hiç değiştirmeden, olduğu gibi yazsan yine mizah olur.»

Çok sevdiğim bir dostumdan aldığım bu mektup beni öyle üzdü ki... İnsanoğlu, uğraşının zorluğundan yakınmayı pek sever. Herkes birbirine !İşim ne zor, ne zor, bilemezsiniz...» deyip durur. Elini sıcak sudan soğuk suya sokmadan, bir elleri yağda, bir elleri bağda olan rantiyeler, mirasyediler bile böyledir.

Elbet ben de yaptığım işin zorluğuyla övünüp avunanlardan biriyim. İşte bu yüzden dostumun yazdıklarına alındım. Bu üzüntüm, gerçekle yüz yüze gelmemdendi. Doğrusu da bu: Bütün kişiler, bütün olaylar Türkiyede mizahçılara yardımcı... Hiçbir mizahçı, bizim şu belli ve ünlü politikacılarımızın ciddî ciddî söyledikleri söylevler kadar kuvvetli mizah yazamaz. Okurlar, ciddi gazetelerimizdeki yazılara katıla katıla gülmüyorlarsa, bu yazıların ciddi gazetelerde çıktığına inandırılmış olmalarındandır.

Dostumdan gelen bu mektup yüzünden mizahçılık iyice gözümden düştü; sanki bir iş mi yapıyordum...

Bu mektubu aldığımın ertesi günü Avusturyada basılmış bir kitabım geldi. Sevinçle kitabı karıştırmağa başladım. Almanca konuşulan bölgelerin okurlarına beni tanıtan yazıda, benim mizahımın, ünlü mizahçı Roda Roda'nın mizahına benzediği yazılıydı. Ünlü mizahçı Roda Roda!.. Mizahımın benzediği Roda Roda'yı tanımadığım için utandım. Başkalarına sordum, tanıyan yok... Oysa Roda Roda'yı bütün Avrupa tanırmış, yazıları her dile çevrilmiş.

Roda Roda'nın kitaplarını getirttim. Gerçekten Roda Roda'yla aramızda büyük benzerlik olduğunu gördüm. Hattâ aynı konuları yazdığımız bile olmuş. Ne var ki, Roda Roda'nın Birinci Dünya Savaşından önce yazmış olduğu bir olayı, ben İkinci Dünya Savaşından on yedi yıl sonra bile bir türlü yazamamışım. İkinci Dünya Savaşının son yıllarında tanık olduğum bu olayı yirmi yıldan beri yazmak isterim de, türlü korkular, endişeler, kaygılar yüzünden bir türlü yazamazdım. Bir de baktım ki, Avusturya - Macaristan İmparatorluğu ordusunda geçmiş olan buna benzer olayı Roda Roda rahatlıkla, şakır şakır yazmış, yazabilmiş. Roda Roda'nın bu hikâyesini Zübük'ün bu sayısında okuyacaksınız.) Türkiyede mizahçılığın kolay olduğunu sananlar, mizahın nelerle, nasıl kısıtlanmış olduğunu da hesaplıyorlar mı? Zübüklerden biri çıkar bir nutuk atar, herkes bunu ciddi ciddi dinler, alkışlar. Bir mizahçı, virgülünü bile değiştirmeden bu nutku yazsa başı derde girer.

Roda Roda'nın elli yıl önce yazmış olduğu hikâyeden bayağı cesaretlendim.

&

FENERALİN teftişe geleceği haberi duyulunca kışlanın pencere camları bile zangır zangır titremeğe başlamıştı. Tümenin bağımsız Muhabere Bölüğü bir haftadır teftişe hazırlanmaktaydı.

Her subayın Zat İşlerindeki sicilinden başka, bir de kışlada, askerler arasında bir sicili vardır. Bu generalin kışladaki sicili şöyleydi:

«Küçük rütbeliyken savaşlara girmiş, kahramanlıklar, başarılar göstermiş, üç yara almış. Çok bilgili, ama çok sert. Erlere çok, ama çok yumuşak, nâzik davranır; subaylara da böyle olduğu söylenemez. Eğitim psikolojisine, erlerin psikolojisine çok meraklıdır. Bu konuda, çok zengin denemelerinden yararlanarak iki de kitap yazmıştır. Bir de kızdığı, bağırdığı hiç duyulmamıştır. Erlere «Oğlum, yavrum, çocuğum, yiğitim, aslanım» diye seslenir. Çok disiplin seven general, subaylarla çok resmî ve ciddî konuşur. Çok iyi yüreklidir.»

Teftiş günü sabah erkenden muhabere bölüğü talim alanına gelmişti. Erlerin teçhizatında en küçük bir eksik yoktu, tüfekleri pırılpırıldı. Hepsi tertemizdi.

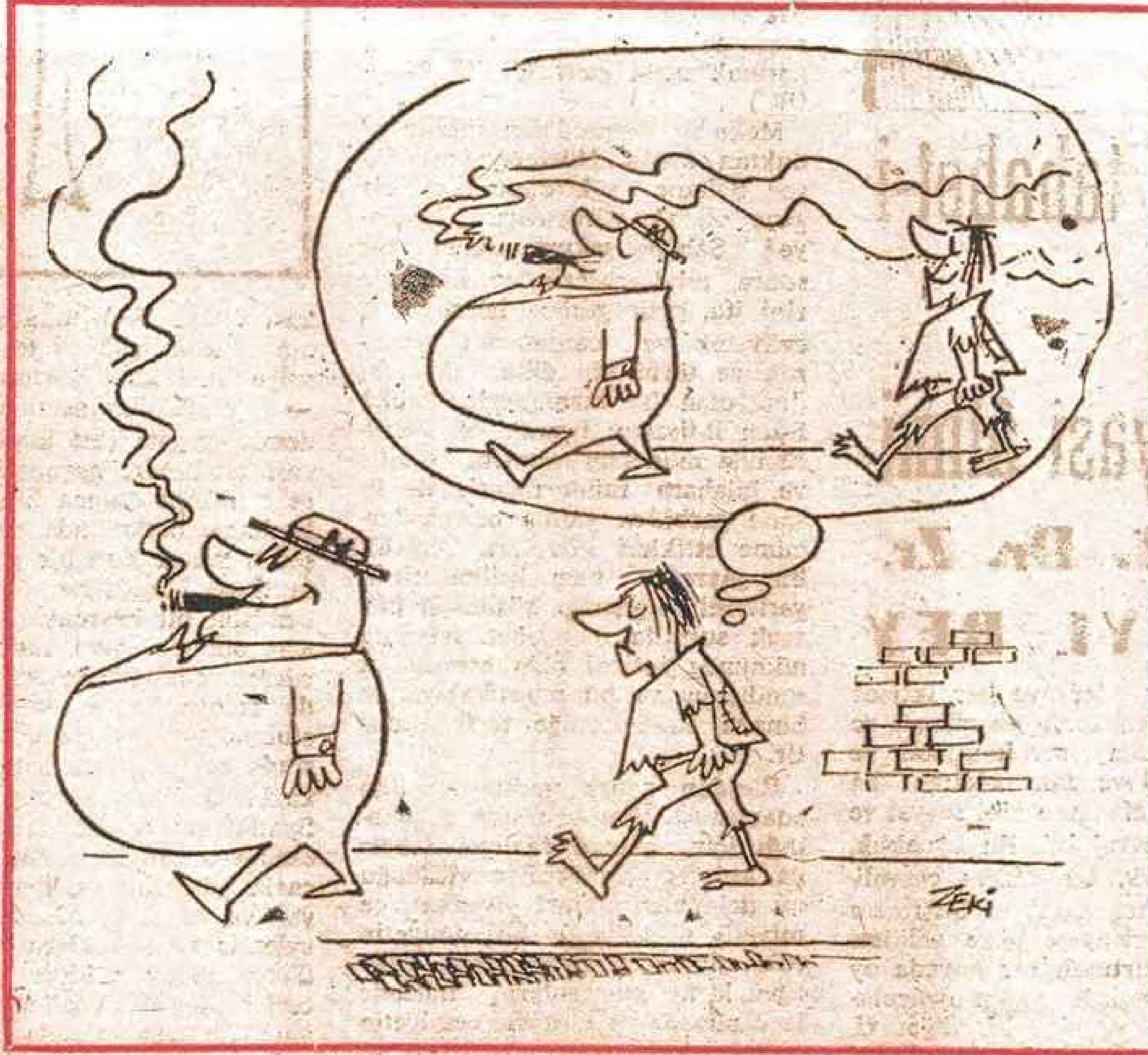
Teftiş düzenindeki bölüğün önündeki masalara, sahra telefonu, santral, kablo, makara, pil, pırıldak, flâma, maniple gibi muhabere gereçleri duruyordu.

Gözlerinden kaçmış hiçbir eksik kalmaması için subaylar bölüğü tekrar tekrar inceliyorlardı.

billerden.

durdu. General ve subaylar indi otomo-

İki otomobil geldi, bölüğün önünde

Generalin «Merhaba!» sına ve nasılsınız sorusuna erler iki kere «Sağol!» diye cevap verdiler. Çelik gibi bölük, çakı gibi erler...

Sol yanağında derin bir yara izi bulunan, pancar yüzlü, keskin bakışlı, sert görünüşlü generalin her sorduğuna erler doğru ve tıkır tıkır cevaplar veriyordu. Hiçbir duygusunu dışa vurmayan generalin cevaplardan çok memnun kaldığı bakışlarından belliydi; ama asıl memnun olanlar bölük subaylarıydı. Subayların generalden özenerek sertleştirmeğe çalıştıkları yüz çizgileri yuvarlaklaşmış, keskin bakışları yumuşamıştı.

General, nerdeyse «Bölüğünüzü iyi yetiştirmişsiniz, teşekkür ederim» diyecekti ki, gözü arka sırada gizlenmiş gibi duran kara-kuru, çopur, çelimsiz bir ere takıldı. Bu cılız er, çantasının altında ve elbisesinin içinde kaybolmuş gibiydi; hâki şapkasıyla ceketi arasında bir çocuk avucu küçüklüğündeki kara suratı görünüyordu.

General,

— Gel oğlum buraya! dedi.

Er, gözlerini kıpıştırarak baktı ve kımıldamadı.

General,

— Gel çocuğum, gel! dedi.

Gözlerini kırpıştıran er yine kımıldamayınca general,

— Yavrum, ileri çık, bana gel! dedi. Sonra da elini erin omuzuna koyarak, onu sıradan çıkarıp masalardan birinin önüne getirdi. Masanın üstünden sahra telefonu pilini alıp ere gösterdi:

— Bu ne?

Sesini çıkarmayan er dudaklarını buruşturup gözlerini kırpıştırıp duruyordu.

— Bunun adı ne yavrum?

Er, ayaklarını oynatıyor, hafif hafif ayaklarının birini kaldırıp öbürünü indiriyordu.

Deminden beri erlerin her soruya doğru cevap vermesinden pek kıvanmış olan bölük komutanı, generalin karşısına geldi, tam askerce bir selâm verdikten sonra,

— Müsaade buyrulursa generalim, bir mâruzatım var... dedi.

Gözlerinden şimşek çakan general,

— Nedir? diye gürledi.

Sözlerini başkalarının duymaması için generale yaklaşan subay yavaşça,

— Generalim, dedi, bu er... nasıl söyliyeyim... biraz... dejenere... yâni... anlayışı kıt ve...

Yüzbaşı sözünü tamamlıyamadı ve birden kıyametler koptu. Generalin incecik dudaklarından yıldırımlar saçılıyordu:

— Ne demek!.. yüzbaşım!.. Genç arkadaş!.. Katiyen böyle bir söz istemem!.. Bir daha duymıyayım. Sen... sen ha!.. Bizim askerlerimize... ha? Hem de... çocuklarımıza... Biz o beğenmediğin, anlayışsız dediklerinle düşmanı pabuçsuz kaçırdık. Onların babaları vatanı kurtardı ve dedeleri üç kıt'aya şân verdi. Biz bu yiğitlerle, modern silâhlara karşı sopalarla, odunlarla yürüdük.

Generalin yavaş yavaş kızgınlığı azalıyordu. Uzun söylevinden sonra subaylara,

— Etrafımda toplanın! dedi.

Subaylar generali çepeçevre çevirdiler.

— Şunu biliniz ki, öğretilen şeyi öğrenemiyen hiçbir erimiz yoktur; yeter ki biz onlara öğretmesini bilelim. Şimdi sizlere, bir ere nasıl öğretileceğini göstereceğim. Komutanının anlayışsız dediği bu er, göreceksiniz ki her şeyi öğrenecek. Eğitim psikolojisini bilmiyorsunuz, erlerin psikolojisini bilmiyorsunuz.

General, eğitim psikolojisi üstüne de uzun bir söylev çektikten sonra, masadaki pili eline alıp, çok tatlı, ılık bir sesle karşısındaki ere,

— Oğlum, bunun adı pil'dir... dedi, anladın mı? Şimdi sen söyle bakayım, neymiş bu?

Erin cevabını beklemeden,

— İşte böyle bir bir, teker teker anlatacaksınız, gördünüz ya... dedi.

Er, hiçbir şey duymamış gibi duruyor, postallarını oynatıyordu.

General,

— Söyle yavrum, dedi, bak ben söylüyorum, sen de söyle: pil!.. Bu elimde tuttuğumun adına pil denir, pil... Neymiş? Söyle aslanım!

Er büyük bir rahatlıkla generalin apoletlerine bakıyordu.

— Neymiş bunun adı yiğitim? Pil'miş... Söyle canım, söyle yavrum, söyle oğlum... Pil de, pil de... hadi pil de tosunum, pil...

Sesi şefkatten titriyordu.

— Bu pildir... pil!.. Anladın ya, pil!.. Sen de söyle benim gibi... Bak, dudaklarını benim gibi kapa, sonra aç. Bak, böyle işte: Pil...

General subaylara döndü:

— Arkadaşlar!. Bu erin çabuk öğrenen, kavrayan bir er olmayışı bizim için çok isabet oldu. Maksat böylelerine öğretmektir, öbürleri nasıl olsa öğrenir. Şimdi dikkat edin!.

Subaylar saçtan tırnağa göz, kulak kesilmişlerdi. General, ipek yumuşaklığında sesiyle ne kadar «yavrum, oğlum, çocuğum» dediyse, uğraştıysa da ere bir türlü pil dedirtemedi. Pil demek şöyle dursun, erin ağzından hiçbir ses çıkmıyordu.

General, subaylara,

— Sabırlı olmak lâzım, dedi, başarının ilk şartı sabırdır. Böyle durumlarda ere nasıl öğreteceksiniz; şimdi size onu göstereceğim. (Ere döndü) Dünyada herşeyin bir adı vardır yiğitim, işte bunun adı da pil'dir, pil... Ne bunun adı?

General,

— Yoksa sağır mı? dedi.

Yüzbaşı,

— Değil generalim... dedi.

— Türkçe bilmiyor mu?

— Bilir generalim.

— İyi öyleyse... Böyle bir erle karşılaşmamız isabet. Bu durumda hiç yılmadan, usanmadan ve bıkmadan uğraşacaksınız. Bu tip erler zor öğrenirler ama, bir kere de öğrendiler mi, artık hiç unutmazlar, ölseler unutmazlar; onun için ben geç öğrenen askeri, çabuk öğrenenlere tercih ederim. Dikkat edin!.. (Ere) oğlum, hiç sıkılma, sıkılacak bir şey yok... Utanma da... Ben senin komutanınım, baban sayılırım. Hiç çekinmeden konuş yavrucuğum. Ben ne dersem tekrar et!... Pil...

Dudakları tutkalla yapıştırılmıştı sanki ne bu ağzı bıçak bile açacak gibi değildi.

— Arkadaşlar! Akılda tutmanın, hâfızanın bir şartı da «tekrar» dır. Sabırlı olun! Tekrar ede ede, bakın şimdi nasıl öğreteceğim... (Ere) Oğlum, ben şimdi on kere pil pil diyeceğim, sonra sen söyliyeceksin: Pil, pil, pil, pil......... Söyle yavrum, pil de!.. (Subaylara) Demek bu er on kere tekrarla anlamıyor. öyleyse yirmi kere tekrar edeceğiz... (Ere) Oğlum, ben şimdi yirmi kere pil diyeceğim. İyi dinle yavrum: pil, pil, pil, pil, pil, pil... Hadi şimdi sıra sende. Söyle bakayım, pil de yavrum, pil de aslanım, pil de çocuğum, pil de canım, pil de oğlum... Hadi, bak söyliyeceksin işte! Pil de tosunum, pil de çocuğum.. pil de be!...

General birdenbire toparlanıp subaylara,

— Kızmak yok, dedi, kızarak olmaz. Hiç kızmadan anlatacaksınız. Sizin işiniz bu... Kimisi yirmi kerede öğrenir, kimisi otuz kerede... (Ere) Kulağını aç, iyi dinle, şimdi ben otuz kere pil diyeceğim, sonra da sen... pil, pil, pil, pil, pil... Kaç oldu?... Pil, pil, pil... Hadi, söyle!

— !...

— Pil, pil, pil...... Pil be, pil yahu...... piiiil!... Söyle!

Yine birden kendine gelen general, subaylara,

— Sinirlenmek yok! dedi, âsabınıza hâkim olacaksınız... Sinirlenirseniz karşınızdaki büsbütün şaşırır.

General kırk kere, sonra elli kere pil diye tekrarladı.

— Pil, pil, pil!... Söyle yavrum, sen de söyle çocuğum, söyle ulan! Söyleee!.. Pil... pil dedik, pil!..

— !...

— Pil, pil, pil... Hadi!

— !...

General birden bomba gibi patladı:

— Pil ulan şeyoğlu şey! Tekrarla!..

Erin ağzı açıldı, korkudan titriyerek aynı sözleri bağırdı.

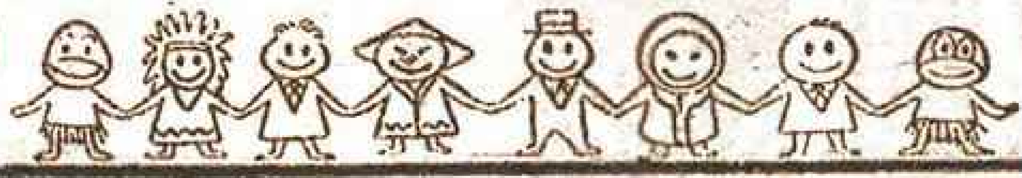
Alnındaki terleri silen general, subaylara,

— Görüyorsunuz ya, dedi, pekâlâ da öğretilebiliyormuş.

DÜNYA MİZAHINDAN ÖRNEKLER

AVUSTURYA

GENERAL JOHANN KİEFER

Dünya savaşından önce Avusturya'da bulunmuş olanlar, Tuğgeneral Johann Kiefer'den söz edildiğini muhakkak duymuşlardır.Hiç duyulmaz olur mu, bu general Ordunun en iyi yürekli en iyi subayı olarak tanınmış, çok iyi eğitim görmüş, cömert, yiğit tepeden tırnağa nezaket örneği, ince ruhu, yumuşak huyuyla tam bi_ centilmendi.

Kiefer'in başından geçen şu olayda benim kattığım hiç bir şey yoktur; anlattıklarımın hepsi doğrudur.

Tuğgeneral Johann Kiefer Iç Avusturya Süvari Tümeninin komutanıydı. Işte bu iyi yürekli, aydın kafalı insan, birgün alaylarından birinde —taa aşağı güneyde Steiersmarks eyaletinin Topolasında— bir ere çok kötü davranıldığını öğrenince (ere tokat atılmıştı) üşenmeden trene bindiği gibi Topola'nın yolunu tutmuştu. Oraya varınca alay komutanından eğmenlere kadar bütün subaylarını topladı ve kendine özgü inceliğiyle konuşmasına başladı:

— Sayın subaylar! Biz, çocuklara saygı gösterilen bir çağda yaşıyoruz. Yirminci yüzyıla çocuk çağ denilse yeridir. Ordunun erleri, huzar'lar da (x) çocuk gibidirler, onları çocuk gibi eğitmeliyiz

Bu güzel sözlerden ve general in sevimli davranışından cesaretalan yüzbaşılardan biri (yani ere tokat atmış olanı) ileri çıkıp bir selâm çakarak şöyle dedi:

Sayın generalim, yüksek müsaadelerinizle arzetmek isterim ki, biz erlerimizi taa Siebeüburgen ormanlarından devşiriyoruz. Bunların çoğu ayı'dan ayırtedilemez. Ben bu ayılardan birini içeri tıkarsam kerevete boylu boyunca uzanıp ıslık çalmağa, türkü çağırmağa başlıyor, yani hapse girdiği için at tımar etmekten kurtulduğuna seviniyor. Bu durumda sayın generalim, bölük ve takım komutanları ara sıra eldivenlerini çıkarıp —çok sert değil tabii— ama hatırı sayılır bir okşamayla onları yola getirmek zorunda kalıyorlar.

— Hayır yüzbaşı, hayır ve bir daha hayır! En it olanında bile bir insanlık özü, çekirdeği saklıdır; iyilik yollarıyla bu özü, bu çekirdeği işliyebilirseniz o itlerden hiç eksiksiz iyi erler çıkarabilirsiniz. yüzbaşı, iyilikle yola getirilemiyeceğini sandığınız o eri lütfen buraya çağırınız; bir örnek vererek size askerlere nasıl davranılması gerektiğini göstermek istiyorum.

— Sayın generalim, yüksek müsaadelerizle arzetmek isterim ki, söz konusu er pis bir çingenedir onu huzurunuza getirmekten utanırım.

— Oyle şey olmaz yüzbaşı, adamı hemen çağırtınız.

Çingeneyi getirdiler. Yüzbaşının söyledikleri doğru idi, adamın domuzdan hiç bir ayırdı yoktu. Leş yemiş bir av köpeğine benziyordu; kulakları pislik içinde, köpüklü ağzı da buruş buruş, kısacası asker kılıklı bir it..

General o tatlı sesinin bütün yumuşaklığı ile konuştu:

— Yakına gel oğlum, şöyle vaklaş iyice. Sakınma, sıkılma! Ben kimim biliyormusun?

—Tu...-tu... tu... tu general!

— Doğru söyledin yavrum, tuğgeneral. Ya sen? Çingenesin değil mi? Ama sakın utanma, çingene olmak ayıp değil ki!..

Açık havada, çadırlarda yaşamak ne güzel, ne hoş her an tepende masmavi bir gökyüzü... Tanrı bilir ya, ben tuğgeneral olmasaydım.... Neyse, bırakalım bunları. .Söyle bakayım yavrum. Benim adım ne?

Kendisine binlerce defa tekrarlatılarak ezberletildiği için, huzar bunu büyük bir gürültüyle bağırarak söyledi:

— Eks leks faldırşıl Lötan Emmi fom Plööm!..

«Ekselâs Feld Mareşal Emmerih Fon Plöhn» demek istiyorsun yani...

Bilemedin çocuğum. O benden önceki komutanınızdı. Şimdi onun yerine ben geldim. Adım, Johann Kiefer.. Anlıyor musun, Johann Kiefer... Oyleyse tekrarla bakayım Şimdiki tümen komutanın kimmiş?

— Eks leks faldırşıl Lötan Emmi fom Plööm!..

— Yok canım. Bak delikanlı, iyice kulak ver bana, kulağını aç da dinle: Ekselâns Fon Plöhn benden önceki komutanınızdı. Orduya kırk yıl övülmeğe değer hizmetten sonra ,çok yazık birdenbire öldü. Bunun üzerine majesteleri onun yerine beni atadılar.. Işte, karşında duran ben, yani komutanınız Johann Kiefer'im. Şimdi anladın ya yavrum. Kimmiş demek ki tümen komutanın?

— Eks leks..

— Hoppalaa!.. Ulan çingene, bana inanmıyor musun? Alay komutanı ve bütün subayları da biliyorlar ki Ekselâns Fon Plöhn ölmüştür. Artık onunla bir ilişiğin kalmadı. Onu büsbütün aklından çıkar. Olmüş artık yahu... Olüden sana ne? Yerine ben geldim diyorum sana:

— Tuğgeneral Johann Kiefer. Yani senin şimdiki tümen komutanın. Şimdi söyle bakalım: Tümen komutanın kimdir?

—Eks leks...

General, alnında boncuklanan terleri sildi ve «olur şey değil... Olur şey değil...» Diye söylendikten sonra, yeniden bütün yumuşaklığını takınarak şakacı bir sesle:

— Hadi baştan başlayalım Huzar, dedi, baban var mı senin?

— Yok!

— Zavallıcık... Ama bir baban vardı tabii.

— Hayır, yoktu...

Generalin sesi bir perde yükseldi:

— Saçmalama be! Babasız adam olur mu? Tabii bir baban vardı salak! Ama sonradan öldü. Onun yerinde de şimdi sen varsın. Işte bizim ki de ona benzer. Ekselâns Fon Plöhn öldü, onun yerinde de şimdi ben varım; yani tümen komutanın tuğgeneral Johann Kiefer... Işte karşında duruyorum,ben Johann Kiefer... Oyleyse neymiş benim adım?

— Eks leks...

— Ulan! diye haykırdı general, öfkeyle bağırdı:

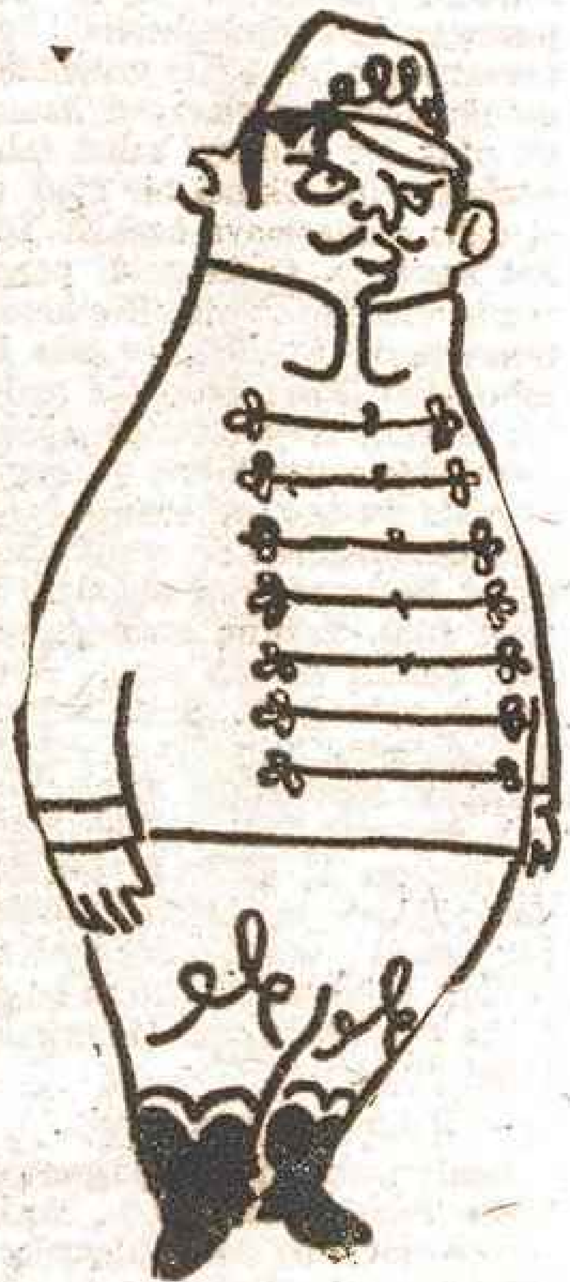
— Dikkat et diyorum sana!

Sonra subaylara döndü:

— Susalım rica ederim, ben onu şimdi yola getiririm, ama heyecanlanıyorum yoksa... Şimdi büsbütün başka bir yoldan gidelim. Sen huzarsın değil mi? Güzeeel... Yavrum, ben de huzar'ım. Şimdilik rütbeleri bir yana bırakalım. Biz arkadaşız seninle, huzar huzara iki arkadaş... Bugün ilk defa birbirimizi görüyoruz.. Şimdi ben senin adını öğrenmek istiyorum, sen debenim adımı... Dikkat et: Merhaba arkadaş senin adın ne bakayım güzel çingenem

— Johann Kiefer.

Generale bir hal oldu, birden kolunu kaldırıp çingenenin suratına bir tokat şaklattı: şakk!.. Kimse ne olduğunu anlayamadan general bir daha kulaçlanıp bir tokat da çingenenin sol yanağına şaklattı. Üçüncü tokada hazırlanırken Topala'lı yüzbaşı ortaya atıldı.

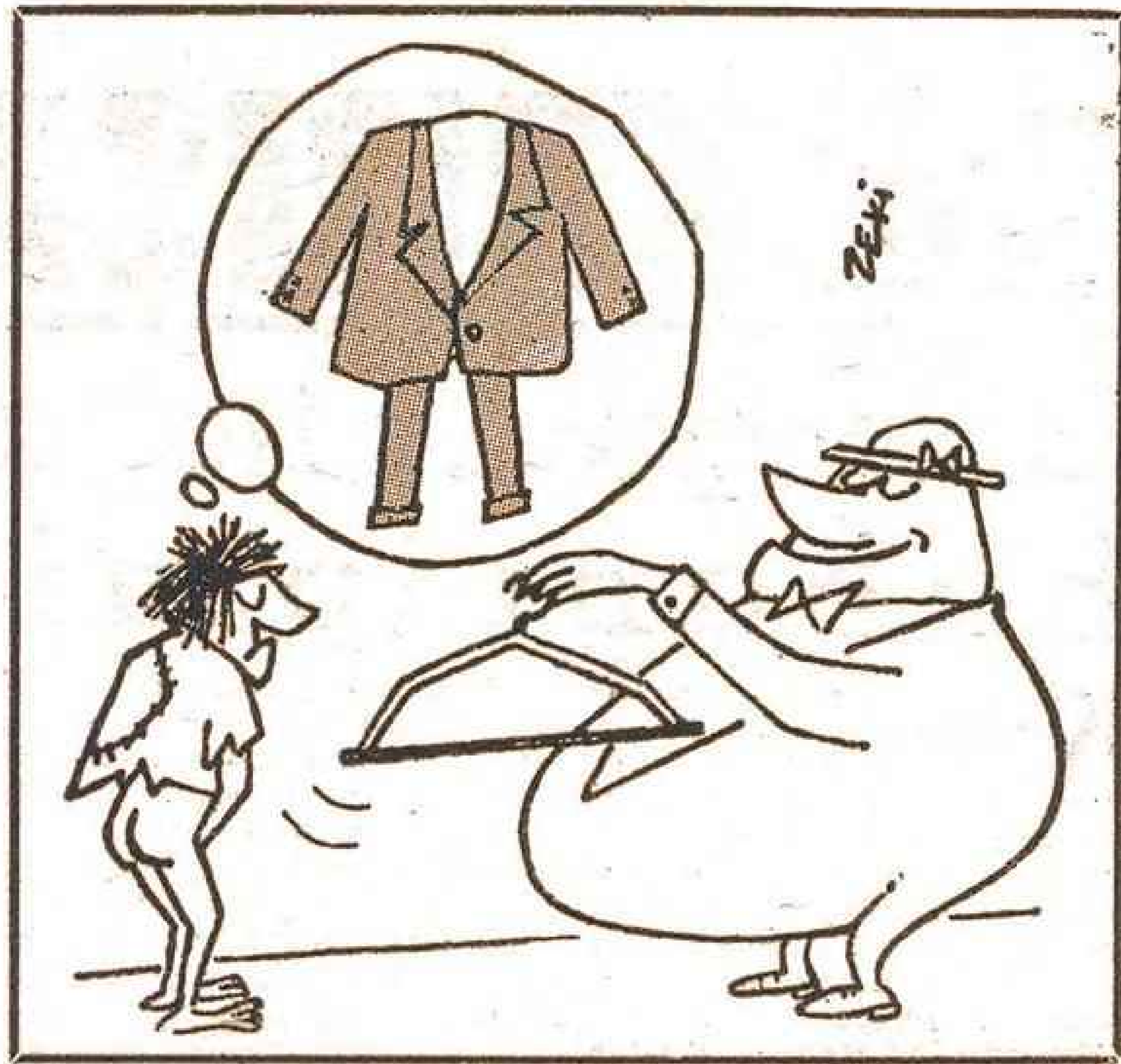

—Çok affedersiniz sayın generalim, dedi, bu çingenin adı gerçekten de söylediği gibidir: Johann Kiefer!....

(*) *Huzar. Avusturya - Macaristan ordusundaki hafif süvari askeri.*

RODA RODA

Roda Roda, dünyaca tanınmış ünlü bir mizahçıdır. Avusturya — Macaristan İmperatorluğu ordusunda muvazzaf subaydı. Eserleri birçok dillere çevrilmiştir. Ünlü mizahçının çok güzel bir hikâyesini sizlere sunuyoruz.

Basın Sergisi

Yeni Sabah

Temel Reis üç gün üç gece süren bir seferden eli boş dönmüş. Hepsi meyus, yüzleri asık yalı uşaklarına:

— Ulan, demiş, bu işin sonu, bu denizin dibi yoktur daaa! Siz balıktan vazgeçin de, bir para basma makinası bulmaya bakın. Yoksa bu deniz bizi öldürecek...

Ve küsmüş haftalarca denize çıkmamış. Bir gün tayfalarından biri yanına sokulmuş:

— Reis!

— Efendim?

— Dediğini yaptık daa.. Makinayı da bulduk, parayı da bastık. Aha bak!

Reis uşağın uzattığı pangnota bakınca beyninden vurulmuşa dönmüş:

— Ula bu onbeş liralıktır. Onbeşlik pangnot olur mu ki?

— Biz bastık oldu be reis

Reis bir an kafasını kaşımış. Uşağının yakayı ele vermesinden korktuğu için:

— Bana bak. demiş, sen bunu bizim tütüncü Hızır'a götür. Bakalım alacak mı? Alsa alsa o alır buni.

Tayfa onbeşlik pangnotu Hızır'a uzatmış:

— Reisin selâmı var. Bir bafra, bir de kibrit istiyor.

Hızır onbeşlik pangnotu elinde evirmiş çevirmiş:

— Ne biçim iştir bu daaa, demiş, bu meretin her gün bir çeşidini çıkaraylar.

Bafrayı, kibriti vermiş ve paranın üstü olarak yalı uşağına iki adet yedi liralık pangnot uzatmış.

Hür Vatan

Turist mevsiminde olduğumuzu biliyorsunuz. Bir kaç gün önce gelen bir Alman kafilesi içinde memleketimizle yakından ilgilenen bir coğrafya uzmanı da varmış. Türkiyenin problemlerini, faraza bizim aydın geçinenlerimiz kadar bilecek durumda bize yakın olan bu dost turist, otomobilde son günlerin meselelerinden konuştuğu arkadaşımızla doğumun kontrolü üzerinde tartışırken, önüne çıkan adamı çiğnememek için âni fren yapan şoför, okkalı cinsten bir de küfür savurmuş. Küfür ama, öyle tiz perdeden ki. Turist dostumuz bayağı meraklanmış. Bu ahenkli küfürün ne olduğunu öğrenmek için arkadaşımıza «Şoför ne dedi?» diye sormuş. Arkadaşımız şaşırmış ama, denileni de olduğu gibi çevirmekten başka çare bulamamış. Turist hayretle sormuş: «Eee peki ama hâlâ doğumu kontrol altına alma fikrinde nasıl ısrar ediyorsunuz?»

Komünist, Komünist, Komünist!

GERİCİLERİN yaygaralarına kulak verirseniz sanırsınız ki Türkiyede dağ taş komünist kesilmiştir ve hemen yarın sabah komünistler ihtilâl yapacaklardır.

Yıllardan beri bu yaygaraları sürüp gider. «Yılanların Ocü» filmi komünist propagandasıdır. Köy Enstitüleri komünist yuvasıdır. Erdek Şenliğinde Genç Oyuncular'ın oynadığı «Vatandaş Oyunu» komünist propagandasıdır. Yön Dergisi komünist organıdır. Içlerinden birinin söylediğine göre, rejim meselesini bırakıp «memlekette işsizlik var!» diyenler komünisttir. Bursalı gençler köylere gidip köylüye tiyatro oynarlar. «Vay, parasız tiyatro oynuyorlar. Demek ki bunlar komünist!» diye tevkif edilirler.

Sağda komünist, solda komünist, yukarda komünist, aşağıda komünist, her yerde komünist.. Komünistler her kılığa girer; hacı olur, hoca olur, imam olur, papaz olur, haham olur, ilerici olur, gerici olur, her kisveye bürünür, her boyaya boyanır...

Iyi, güzel... Sayalım ki dedikleri doğrudur. Şimdi iki soru:

1 — Bu kadar komünist doludur da, neden bunca polis, bunca savcı bir tek, ama bir tek komünist yakalıyamaz.

2 — Polise, savcıya yakalanmıyacak kadar teşkilâtlı ve gizliyseler bunlar, her yeri de doldurduklarına göre, neden ellerini bağlamış otururlar da kendilerine göre bir iş yapmazlar? Gericilerin yaygarası kadar bu memlekette komünist varsa, bunlar kahvelerde bilârdo oynamıyorlar ya...

Gericilerin neden böyle yaygara kopardıklarını hiç düşündünüz mü? Söyliyelim: Bu gericiler, kendilerinden hiçbir varlık değildirler. Bunların var olabilmeleri için karşılarında bir düşman olması gereklidir. Düşman oldukça ancak kendileri de vardır. Yâni düşmanları yoksa kendileri de yoktur. Işte bu yüzden, var olduklarını kendileri anlıyabilmeleri, başkaldırana da anlatabilmeleri için düşmanlarını çok kuvvetli gösterirler ki, kendileri de kuvvetli olabilsinler. Bunun için de, memleketin komünistlerle dolu olduğu yaygarasını koparırlar. «Kahrolsun komünistler!» diyecekler ki kendileri yaşayabilsinler... Saldırıları, iftiraları, her doğru, iyi, güzel olana düşmanlıkları bundandır.

Bir gerici,

— Kahrolsun komünistler! diye bağırdığı zaman sorunuz ona:

— Hani, nerde?

— Pabuçlar ayağımı sıkıyordu da...

YARIŞMA *Yazıları*

Ulan gâvur hoca, bu kara babanı ip mi tutar?

Kör Nâfer hoca köyümüze (Gemerek in Fkizce köyü) senede iki defa, bir bahar, bir de yazın gelir. Cerrini yapar, kısmetini toplar giderdi. Mübarek hoca bahar gelişinde yağmur duas yapar, gönül nastalarına büyü muskaları verir, cocuk yapamıyan kısır kadınlara çocuk doğurma ilâçları yuttururdu.

Yaz gelişinde ekseriya bereket muskası yazar, bostanlara nazar muskası takar, it kellesi asar, iğde çalısı dikerdi.

Hoca efendi âdet üzere gene bir yaz gelmişti. Bu defa pek kalabalıklı gelmişti; on eşek, on büyük kara çuval Vurgunun en büyüğünü yapmaya karar vermişti. Büyük kafilesi ile bostan tarlalarına vardı. Bostancıyı görür görmez, selâm bile vermeden ellerini havaya kaldırıyor, yüksek sesle okuyor, dualarını bostanın kem gözlerden korunmasına üfleyip armağan ediyordu.

Beş on dakika içinde hocanın geldiğini bostancılar duydu. Herkes başına topland Ilk dua ve muska Güssüm karının bostanına kısmet oldu. Karpuzların en büyük ve sık olduğu yere hoca efendimizin muskası uzun bir sırık ucuna bağlanarak dikildi. Hemen kara çuval açıldı. Karpuzların irilerinden ağzına kadar doldu. Oradan bitişikteki Mahmut Emminin bostanına gidildi. Aynı şekilde dualar okundu, muskalar takıldı, çuval doldu.

On eşek ve peşine takılan bir sürü kalabalıkla Halil İbrahim dayının bostanına varıldı İşte asıl fırtına burada koptu

Hoca Halil İbrahimin bostanına kırkbin maşallahı çekti, duasını etti, divìdi ile yazdığı muskayı okuyup üfleyip sırığa taktı.

Eşeklerini süren çocuğa bağırdı:

— Ulan çuvalı getir!

Halil İbrahim biraz şaşkınlık, biraz da kızgınlıkla hocanın yüzüne baktı:

— Hoca efendi çuval ne olacak?

— Hiç, ne olacak muskamızın, nefesimizin mükâfatını alacağız.

Halil İbrahim bir hocaya baktı, bir kocaman beyaz karpuzlara baktı. Yalnayak, yağsız yoğurtla vurduğu çapayı düşündü.

— Hoca efendi kusura bakma ben veremiyeceğim. Ne yapalım, nazar değecekse varsın değsin.

Bu söz hocayı küplere bindirdi. Bostancıları şaşkınlık içinde koydu.

Hoca hemen ayağa kalktı. Iki elini havaya açtı okudu, okudu. Halil İbrahimin yüzüne üfledi. Eline aldığı beyaz yorgan ipliğine bir düğüm çaldı. Dualarından bu düğüme de üfledi. Hoca durmadan Kulhüvallahlar, Allahülâlar okuyor, ipliğe düğümler çalıyordu. Düğüm dokuzu bulunca cebinden kibriti çıkardı, ipliği yaktı.

— Ulan Halil İbrahim, sana öyle bir iş yaptım ki dokuz köye nam olacak. Senin erkekliğini bağladım. Vücudun uyanmıyacak Zürriyetten mahrum kalacaksın.

Halil İbrahimin elleri böğrüne düştü, süt dökmüş kediye döndü.

Köylüler «Aman hoca efendi, etme, onun yerine biz verelim. Bu herif aptal kaçığın biridir» diye yalvarmağa başladılar

Bir köylü şöyle bağırdı: «Ulan gözlü dürzü, karın da genç, varsın vücudun uyanmasın, güzel avradın otlakçılık yapsın sen de boynuzları cilâla gez.

Nihayet yalvar yalvar hocayı başka bir bostana götürmeğe razı ettiler.

İçine kurt düşen Halil İbrahim koşarak evin yolunu tuttu. O gün karısı Medine hala buglur kaynatmıştı. Komşularından topladığı kilimler üstüne dama bulgur sermiş, habire karıştırıyordu. Kocasının böyle zamansız ve telâşlı gelişi onu da korkuttu Halil İbrahim evin kapısını açmadan karısına bağırdı:

— Karı, hemen aşağı gel, acele işin var..

Medine hala,

— Herif bulgur ekşiyor, karıştıracağım, nasıl geleyim, beni bırak. Diye isyan ediyor.

— İsterse koksun, mesele senin bildiğin gibi değil, hemen gel!

Dama boynunu uzatıp hafif sesle başından geçeni karısına anlattı.

Medina hala eteğindeki bulguru çırptı, kapı kilitlendi, pencereler kapandı.

Halil İbrahim dayı kendisini denedi. Vücudu uyanıyor, eskisinden daha başarılı vazifesini yapıyordu. Karı — koca cennet müjdesi almış gibi sevindiler. Halil İbrahim bostanın yolunu tuttu. Eşekler, köylüler Bekirin bostanına gelmişler, muska takılmış, üçüncü çuval da dolmak üzere..

Halil İbrahim kan ter içinde kağnının üstüne çıktı, sol elini kalçasına koydu. Sağ elini havaya kaldırdı:

— Ulan gâvur hoca, bu karababanı ip mi tutar eve gittim. Medine halanı zifaf ettim. Ulan Allahsız hoca, hiç Allahın duası insanın erkekliğini bağlıyacak kadar akılsızlık eder mi? diye gücünün yettiği kadar bağırıyordu Bir aralık ağzını köylülerine çevirdi:

— Ulan sizde benim çavum kadar akıl yokmuş Senelerce bu gâvur imamın yalanlarına inandınız, kısır karılarınıza çocuk doğurtma ilâçları yaptırıp muskalar aldınız Bunun muskası bir nane yiyecekse itin kör gözünü açsın.

Hoca büzüldü, büzüldü yumruk kadar kaldı. Ancak iki çuvalı karpuzla dolmuş sekiz eşeği boş olarak köyünün yolunu tutmuştu. Hoca bir daha bizim köylere uğramaz oldu.

Halil İbrahimin sözü dillere destan oldu:

«Ulan gâvur hoca, bu kara babanı ip mi tutar?»

RAUF AKIN
İZMIR

NE BEKLİYOR?

Yeni askere alınmış New York'lu süvari erine, çavuş, atın yularını takmasını söyledi. On dakika sonra atı almak için gelen çavuş, erin elinde gemle atın başında durduğunu görünce,

— Ne bekliyorsun? dedi.

Er, elindeki gemi göstererek,

— Atın esnemesini bekliyorum... dedi.

David Behar
İSTANBUL

Yarışmaya giren yazılar

Telefondaki insanları nasıl işletiyorum (Nevcivan Erdine — İzmir), Karakolda (Yaşar Korkut — Ağrı), Deli (Utku Ünsal — İzmir), /Kârlı seyahat (Erdoğan Sübar — Üsküdar), Nasip Mağazası (Cemalettin Ülge — Ankara), Yeri geniş ayır (Abdülkadir Ceyhun — Beşiktaş), Almanya mektubu (Kemal Çalıkoparan — İzmir), Türkiye neredddir? (Hüseyin Sevinç — Küçükpazar), Kendi düşen (Âtıfa Güçlü — İzmir), Kaçın, canavarlar geliyor (Oktay Rıza Gürman — Niğde), Müessif kaza (Tahir Özçelik — Bakırköy), Korku (Erol Ürügen — Beşiktaş), Fakir dostuyumdur (Halil Ercoşkun — Eskişehir), İşini sıkı tutacan (Faruk Erginsoy — İstanbul), Saat maat (Remzi İnanç — Ankara), Manyatizmalı zampara (Sabri Dinamik — Üsküdar).

(Arkası 29 uncu sayıda ilân edilecektir.)

— Maskeli balo bitti efendim...

OKURLARDAN FIKRALAR

Yarışmaya gönderilip de, yarışma koşullarına uymayan yazılar içinde fıkralar da vardır. Bu fıkraların güzellerini yayınlıyor, gönderen okurlarımıza da armağan olarak kitap yolluyoruz. Aşağıdaki fıkraları gönderenlere postayla armağanları yollanmıştır.

Müshil hapları

NOTERDEN hışımla çıktım. Bir haftadır gelip gidiyordum. Yine güçlük çıkarmışlardı. Bu memlekete doğru dürüst hangi işimiz oluyordu zaten. Adliyenin önünden otobüse bindim. Pencerenin yanına oturdum, düşünmeğe başladım. Karşımda, genç bir kadınla gözleri fıldır fıldır dönen, afacan bir çocuk oturuyor.

Yumurcağın elinde bir külâh dolusu şeker var. Annesi pencereden düşmesin diye pantalonundan tutmuş. Her ne söyledi ise çocuk rahat durmuyordu. Kurtuluşu beni göstererek buldu:

— Hadi. Amcana da şeker ver de yesin. Mevlût şekeri, sevaptır.

Çocuk yılışık yılışık bir tane uzattı. Alırken, annesine baktım, gülüyordu. Aradan bir iki dakika geçti, bir tane daha verdi. Almak istemedim,

— Sen ye, dedim.

Afacan gözlerinden yaş gelmeden ağlamağa ve tepinmeğe başadı:

— Anne be... Bak almıyor...

Annesi,

— Alır alır oğlum, mahsus yapıyor sana... dedi..

Aldım. Artık kendi yemiyor, boyuna bana şeker veriyordu. Çocuk. Sıkılmağa başladım. Afacanın hareketleri kızdırıyordu beni. Bir an evvel ineceğim yere gelmeğe bakıyordum.

Annesi hiç ses çıkarmadan rahat rahat oturuyordu. Hey Allahım... Çocuk bütün bir otobüs halkını rahatsız ediyor, anası hiç oralı bile değil.

Başımı pencereden yana çevirdim. Artık hiç itirazsız yumurcağın verdiği şekerleri alıyordum. Yegâne çıkar yol bu idi. Ben dalmış düşünürken, çocuğun cırlak sesi üzerine düşüncelerimden ayrıldım.

— Anne, bitti şekerler. Biraz evvel aldığımız kutudaki şekerleri de verdim amcaya. Yedi...»

Aldırmadım. Ama kadının acı çığlığı karsısında başımı çevirdim.

— Hiiiii!.. Allah kahretsin seni e mi. Müshil haplarını da mı verdin?.

Faruk KIRAN
ANKARA

Bu okurumuzun adresini bildirmesini rica ederiz.

★ ★ ★

RAHAT BİR NEFES ALDIM

Saat gecenin onbiri. Henüz yatmıştım, penceremin dibinde hafiften bir ayak sesi duydum. Sesin kesilmesi, beni şüphelendirdi. Baş ucumdaki lâmbayı yaktım yakmadım, ayak sesi pencereden uzaklaştı. Belli ki görünmekten korkan bir kişi idi bu. Her ne ise geleceği varsa görecegi de var deyip vurdum kafayı yattım, tabiî lâmbayı yine söndürdüm. Tam uyuyacağım sırada ayak sesini duydum. Ama bu defa lâmbayı yakmadım. Ayak sesi penceremin önünde kesildi. Pencerem yerle bir. Evim gecekondu olduğundan duvarları pek hassas en ufak bir çıtırdıyı rahat takip edebiliyorum. İkinci bir ayak sesi daha yaklaşmaya başladı. Dik kat kesildim. O da geldi penceremin dibinde durdu. Hiç konuşmuyorlardı. Fısıldasalar bile işitebilirdim. Pencerede bir aydınlık belirdi. Gelen sesten anladığıma göre yanan kibrit olmalıydı. Bunlara bu cesareti evimin yol üzerinde olmaması mı veriyordu acaba? Fazla cesareti olmaları canımı sıktı. Tuttum lâmbayı yaktım. Bunlar hemen pır... Artık ben de uyku pır... Saate baktım, bire gelmiş. Bir sigara yaktım. Lâmbayı söndürdüm. Dışarda çıt yok. Sigaram bitti. Kafamı yastığa koydum ki iki ayak sesi birden yaklaştı ve durdu. Aradan çok zaman geçmeden bir ayak sesi daha yaklaştı. Eh dedim bu defa kıyamet kopacak. Içlerinden birisi fısıldadı:

— Daha uyanmaz gayri...

Aralarında başka konuşma geçmedi. Bekle Allah bekle. Ne konuşuyorlar ne kımıldıyorlar... Sabrım taştı, lâmbayı yakmadan perdeyi kaldırdım baktım, üçü de sızmış. Rahat bir nefes aldım, çünkü her mahalleyi bir bekçi korurken beni üç bekçi koruyordu.

Şükrü Aykut
İSTANBUL

★ ★ ★

KES KAVAT KES

ANADOLU illerinden birinde yüreği yanık bir vatandaş, dertlerini bir dilekçeye yazdırıp, Valiye götürür.

Huzura kabul edildiği zaman Eşraftan bir «Zübük zade» Valinin yanında oturuyormuş!.

Dertli vatandaş dilekçeyi Valiye verir... Vali okumaya başlar.. Vatandaş telâşlıdır, heyecanlıdır.. Valinin okumasile yetinmez, ayrıca kendisi de anlatmağa başlar!. Vali okudukça o anlatır.. Nihayet Zübük zade dayanaz:

— Kes ulan kes!. der. Hoş Vali bey eşşek değil ya annir!...

★ ★ ★

HAYIRLI EVLAT

ARKADAŞIM Avnullah bey anlattı:

«Rakıya yeni başladığım yıllarda idi. Gençtim, muhit mütеassıptı. Gizli içiyordum.

Bir öğle vakti bir şişe rakı alarak eve gittim. Annem yemeğimi getirdi, kendisi de un elemeğe başladı. Büyük bir çuval unu odanın ortasına koyduğu hamur teknesine eliyordu.

Şişeyi çıkardım, yemek arasında içmeğe başladım. Biraz sonra annem şişeyi gördü:

— Evnullah o ne?

— İlâçtır anne!

— Ne ilâcı?

— Başağrısına, diş ağrısına!

— Aman oğul, benim hem başım hem de dişim ağrır! Bana bira: versene!

Bir çay bardağı doldurdum, anneme uzattım, birden yutarsa hiç bir şeyi kalmıyacağını söyledim. Annem bardağı dikmesile yüzü gözü Çarşamba Pazarına döndü.

— Tu Allah belâsını vere!. Bu ne biçim ilâç ?

Hem acı, hem yakıcı, hem pis kohuli!...

— Öyle amma tesirlidir!.

Biraz sonra tekrar un elemeğe başlayınca,

— Anne, dedim, nasıl tesir etti mi?

— Hekiget Evnullah başımın ağrısı geçti!...

— Bir daha içsen hiç bir şeyin kalmaz!.

Bir hayli mücadele ederek bir bardak daha içirdim.

Arkasından yine un elemeğe devam... Biraz daha geçince annem bana döndü:

— Evnullah!. Essah bu illâç bene eyi geldi, sen bir bardak daha ver!.

Uçüncü bardağı çektikten sonra kalburu un doldurdu. Odalara, koridora, merdivenlere evin her tarafına un eleyip dolaşmağa başladı!.

— Anne ne yapıyorsun? Tekne burada kaldı!.

— Oğul anan kurban, benim için her taraf tekne!.

Bakır BEKİROGLU
Üsküdar

ACELE EDİNİZ!

Sayın okurlarımız,

- Yarışma için hikâye gönderme süresi 20 Ağustos'ta son buluyor. 20 Ağustos'tan sonra gönderilen hikâyeler yarışmaya katılamıyacaktır.
- 20 Ağustos'tan sonra da, daha önce gönderilmiş olanlardan yarışmaya girmek üzere seçilen hikâyeler yayınlanacaktır.
- Derece alan yarışma hikâyeleri ve bu hikâyelerin yazarları Kasım ayında ilân edilecektir.
- Yarışmaya katılıp hikâyesi yayınlanmış olan her yazara 50 lira ödenmektedir. Şimdiye kadar hikâyesi yayınlanmış olanlara 1700 lira yollanmıştır.
- Gönderilen hikâyelerden yarışmaya katılanlarla katılamayanlar her sayımızda ilân edilmektedir.
- Yarışma için hikâye gönderecek okurlarımızın acele etmelerini rica ederiz.

— Size... Sevgili Fatoş diyebilir miyim?... diye söze başladı delikanlı... Sinirli parmaklarıyla durmadan bo yunbağını çekiştiriyordu.

Tozpembe yanaklarına ateş basan Fatoş yüreği çarparak,

— Tabiî... Tabiî diyebilirsiniz... diye kekeledi.

Kendi cesaretine kendisi şaşırmış olan delikanlı,

— Öyleyse sevgili Fatoş, diye sözüne devam etti, sizinle yıllardır mektuplaştığımız halde bugüne kadar konuşamamıştık. Şu anda... Biliyor musunuz... Benim size yazdıklarımdan değil de, sizin bana yazdıklarınızdan söz açmak istiyorum. Mektuplarınızı içer gibi okudum, büyük bir dikkatle: Cümle cümle, kelime kelime, hece hece...

Aşığın zikriyle fikri

Gölgesine sığındıkları ağaçda bir saka kuşu ötüyordu.

Fatoş yere bakıyor, bir türlü konuşmağa cesaret edemiyordu.

— Sevgili Fatoş... Mektuplarınızı nasıl yutar gibi okuduğumu anlatamam. Her kelimenizden, her hecenizden, yarım kalmış her sözünüzden ne anlamlar, ne derin anlamlar çıkardım... Varlığınız içinizden neler geçirdikleriniz... Her şeyi biliyorum. Her mektubunuz bana bir cilt kitap gibi geliyordu.

Delikanlı ter içinde kalmıştı, alnında burnunun ucunda terler boncuklanmıştı, yeni tellenmiş bıyık tüyleri terden parlıyordu.

Uzaktan bir ağaçkakanın takırtısı duyuldu. Üstlerindeki dalda bir kuş şakıdı.

Artık alın yazısının belli olmak üzere bulunduğunu iyice anlayan Fatoş heyecandan titriyordu.

Delikanlı, başını yavaş yavaş yerden kaldırıp,

— Fatoş... dedi, «Sesine bir olgunluk, tokluk gelmişti» mektuplarınız sizin neye muhtaç olduğunuzu bana öğretti. Sizin güçlü bir erkek eline ihtiyacınız var, size destek olacak bir erkek eli... Size yardım edecek, doğruyu, yanlışı gösterecek...

Fatoş'un gözlerinin içine olağanüstü bir ciddilikle bakıyordu. Titreyen bir sesle,

— Fatoş, dedi, biliyorsunuz ben daha üniversiteyi bitirmiş değilim, filolojide okuyorum... Fransızca dersleri vererek geçiniyorum. Ama bilmem, ister misiniz ki...

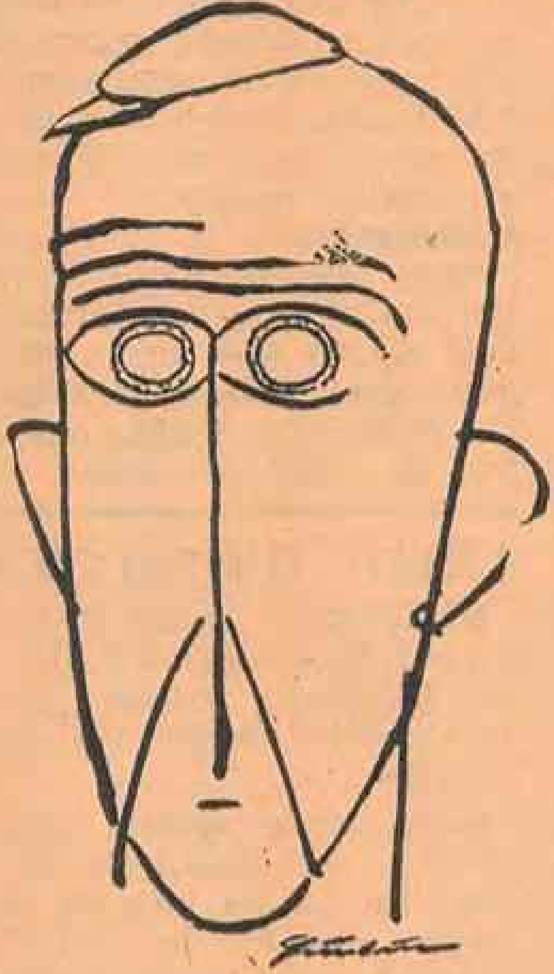
Başlarında bir ardıç kuşu ötüp duruyordu.

Delikanlı birkaç kere,

— İster misiniz ki, ister misiniz ki, diye kekelemelerini tekrarladı.

Fatoş «Evet, evet... isterim» demek için can atıyor, yakalanmış kuş çırpınışlarıyla yüreciği göğsüne sığmıyordu. Dudakları kıpırdanıp «Evet... isterim!» demeğe hazırlanırken delikanlı konuşuverdi:

— İster misiniz ki, size Fransızca gramer dersi vereyim!... Hem de en ucuz tarifeyle sevgili Fatoş, saati beş liradan...

Kendilerine kaldı

Doktorlarımız Amerika'ya gittiler.

İşçilerimiz Almanya'ya ve Avusturya'ya gidiyor.

Topraklarımız orozyonla denize akıp gidiyor.

Ormanlar çoktan güme gitti.

Kaplumbağaları Fransa'ya salyangozları, solucanları Almanya'ya gönderdik.

Sülüklerimizi de satıp Avrupa'ya yolladık.

İtalyanlar da güvercinlerimizi satın aldılar.

Geçen de gazete de okuduk; Almanlar da akreplerimizi alıyorlarmış.

Eeee, ne kaldı geriye: Politikacılar mı!... İyi işte, onlar da rahat rahat birbirlerini yesinler.

Gölgesini de bize b.

TEK DELİK

Aziz Nesin'in Romanı

— 26 —

Fakat bir türlü sünnetçiye de hakikati söyliyemiyordum. Artık işin daha fazla uzamağa da tahammülü kalmamıştı. Ne olursa olsun, sünnetçinin karşısına çıkacaktım, ya adam işin farkına varıp' rezalet çıkaracak ya da beni ikinci defa sünnet edecekti. Asiye'nin uğruna, iki kere değil ya on kere bile sünnet olmaya razı idim; yeter ki neticeden Asiye memnun kalabilsin ve ilerde aile saadetimizi baltalayacak bir şikâyete başlamasın.

Sünnetçi işin farkına varırsa, işte o zaman ayaklarına kapanarak yalvaracak, her şeyi anlatacaktım. Eğer onda da insanlığın zerresi varsa kalbi merhamete gelirdi.

Sünnet gününe karar verilmişti. Müftü Efendi buna «Cemiyet-i hitan» diyor ve kayınpederim Ömer Ağa, hitan cemiyetinin ve merasimin pek parlak olmasını, büyük bir ziyafet verilmesini, yalnız kasabanın değil, vilâyetin eşrfının da dâvet edilmesini ısrarla istiyordu.

Ben, bütün bu gürültü patırtı sonunda yine başıma bir belâ geleceğinden korktuğum için alâyişe lüzum olmadığını söylüyor, sessiz sadasız sünnet edilmem için kayınpederime rica ediyordum. Fakat kayınpederim ricalarımı dinlemedi ve «Benim hayatta bir tek kızım var. Sen de benim damadım değil, evlâdım olacaksın. Bütün servetim, malım, mülküm sana kalacak. Burası küçük yerdir, insanları çok dedikodu yaparlar. Eğer seni sessiz sadasız sünnet ettirirsek, sünnet olmadın diye lâf çıkarırlar. Benim için de biricik kızımı sünnetsiz bir gâvura verdi diye dedikodu çıkarırlar. Sağlığımda pek bir şey yapamasalar da, bana emr-i hak vaki olunca sizi rahat bırakmazlar. Onun için sünnetin pek şatafatlı olması, ve herkesin senin sünnet edildiğine şahit olması icap eder» dedi. İşte o zaman hapı yuttuğumu anladım; zirâ kayınpederim bu sözlerinden anladığıma göre beni dâvetlilerin huzurunda sünnet ettirecekti.

Bu rezalete katlanıp katlanmamayı çok düşündüm, fakat Asiye'den vazgeçemediğim için çaresiz her rezalete boyun eğmeğe karar verdim.

Sünnet olmadan bir hafta kadar önceydi. Bir öğle üzeri, kayınpederim,

— Birisi geldi, seni görmek istiyormuş... dedi.

— Kimmiş? dedim.'

— Tanımıyorum, Vilâyetten gelmiş...

Deyince, içim cız etti, az kalsın oraya düşüp kalacaktım. Beni kim tanırdı ki vilâyetten gelip arasın. Mutlaka yine başımda bir belâ dönüyordu.

Kayınpederim,

— Ne oldu sana birdenbire, dedi, rengin kül gibi oldu...

— Bir şeyim yok... dedim ama, ayakta duramadığım için kerevete çöktüm.

Artık kaçamazdım da...

İş işten geçmişti. Belki adamı, sanki Almanca konuşuyormuşum diye atarak, söylediklerini anlamazdan gelip atlatabilirdim. Çaresiz,

— Kimmiş bakalım, buyursun! dedim.

Ben yaşlarda, kravatlı oluşuna bakılırsa okur - yazar olduğu anlaşılan bir adam girdi. Yüzünü güler görünce, biraz korkularım dağıldı. Elimi de sıktı. Anladım polis değil... İçime serin sular serpildi, ama yine konuşamıyor, onun konuşmasını bekliyordum.

— Ben gazeteciyim... dedi.

Vilâyet gazetesinde çalışıyormuş, iki - üç büyük İstanbul gazetesinin de muhabiri imiş. Ben, gazetecilerden polisten daha çok korkarım. Gazeteciler yüzünden başım çok belâya girmiştir.

Yalnız soğuk soğuk sırıtıyor, bir şey söylemiyordum.

Gazeteci,

— Sizin gibi bir genç Alman âliminin islâm dinini kabul edişi bizim için büyük saadettir, dedi, geç haber aldık, yoksa şimdiye kadar çoktan ziyaretinize getirdik. Sizinle geç alâkadar olabildiğimiz için kusurumuza bakmayın.

İçimden «Hay Allah belânızı versin!» dedim.

Yanımızda kayınpederim olmasa, Türkçe bilmiyor gibi davranacaktım. Adama.

— Biliyor siz Almanca? dedim.

O da tıpkı sanki Almanmış gibi, kendini kolay avlamam için,

— Bilmiyor ben, dedi, ama siz öğrenmiş iyi Türkçe...

— Az az.. Yavaş yavaş... dedim.

— İyi, iyi... dedi, bizim gazetede yazdık haberi.... İstanbul gazetelerine de bildirdim telefonla.. Git mülakat yap, dediler. Siz bir şey keşfetmişsiniz, ne keşfettiniz?

Bunun doğru cevabı şöyle olmak lâzım gelirdi: «Yüz nesil müslüman olanlara hiç aldırış etmeyen insanlarımızın, yeni müslüman olanlara verdiği kıymeti, yeni enayiliğimizi keşfettim.»

«Hiç bir şey keşfetmedim» de diyemezdim. Çünkü büyük bir Alman mucidi ve genç bir Alman kâşifi olarak bir kere adım yayılmıştı.

— Benim var keşif çook.. Ama anlamaz siz.. Çünkü zor anlamak..

— Evet... Ne gibi icatlarınız var?

— Var icat bende çok.. Tayyare motoru yaptı ben sessiz.. Motor yapmıyor pat pat.. Var benim bir icat çok büyük, vapur çıkarmıyor duman...

Daha bir sürü şeyler söyledikten sonra, bunları gazetede neşretmemesi ve İstanbul gazetelerine bildirmemesi için, dilimin döndüğü kadar yalvardım. Nerdeyse ağlıyacaktım. Bu dediklerim yazılırsa ve gazetelerde benim hakkımda yazılar çıkarsa, bu, tevazua aykırı olurdu. Müslümanlık alçak gönüllülük demekti; kibir ve gurur doğru değildi. Halbuki gazeteci de, bunlar gazetelerde ne kadar büyük gösterilirse, başka Alman âlimleri de duyar, onlar da müslüman olur lar, diyordu.

Yalvarmalarım boşa gitti.

Sünnet günü geldi, çattı. Hayatımda hiç böyle heyecanlandığımı bilmiyorum. Basbayağı büyük bir sünnet düğünü oluyordu. Kuzular çevriliyor, kazanda plâvlar pişiyor, zerdeler kaynıyordu. Bahçe ve ev adamla oldumştu. Bu kalabalıkta Asiye'yi göremiyordum ki, ona her şeyi anlatayım. Fakat en kötüsü gazetecilerin gelmesi oldu. İstanbul, Ankara'dan gazeteciler dolmuştu. Hepsinin de ellerinde fotoğraf makineleri vardı. Onları da görünce artık dayanamadım, kaçtım evden.. Ama daha yüz adım gidememiştim ki, sanki beni kolluyorlarmış gibi arkamdan yetiştiler. Gelenlerin en önünde kayınpederim, hemen yanında da kara sakallı sünnetçi vardı. Suratlarından öyle anladım ki, beni hemen oraya, çalının dibine yatırıp sünnet edecekler.

Kayınpederim,

— Nereye? dedi.

— Hiç, dedim, şöyle biraz hava almak istedim.

Artık yüzümün rengi ne hale gelmiş olmalı ki, kayınpederim,

— Korkma, dedi, korkacak bir şey yok..

Öbürleri de,

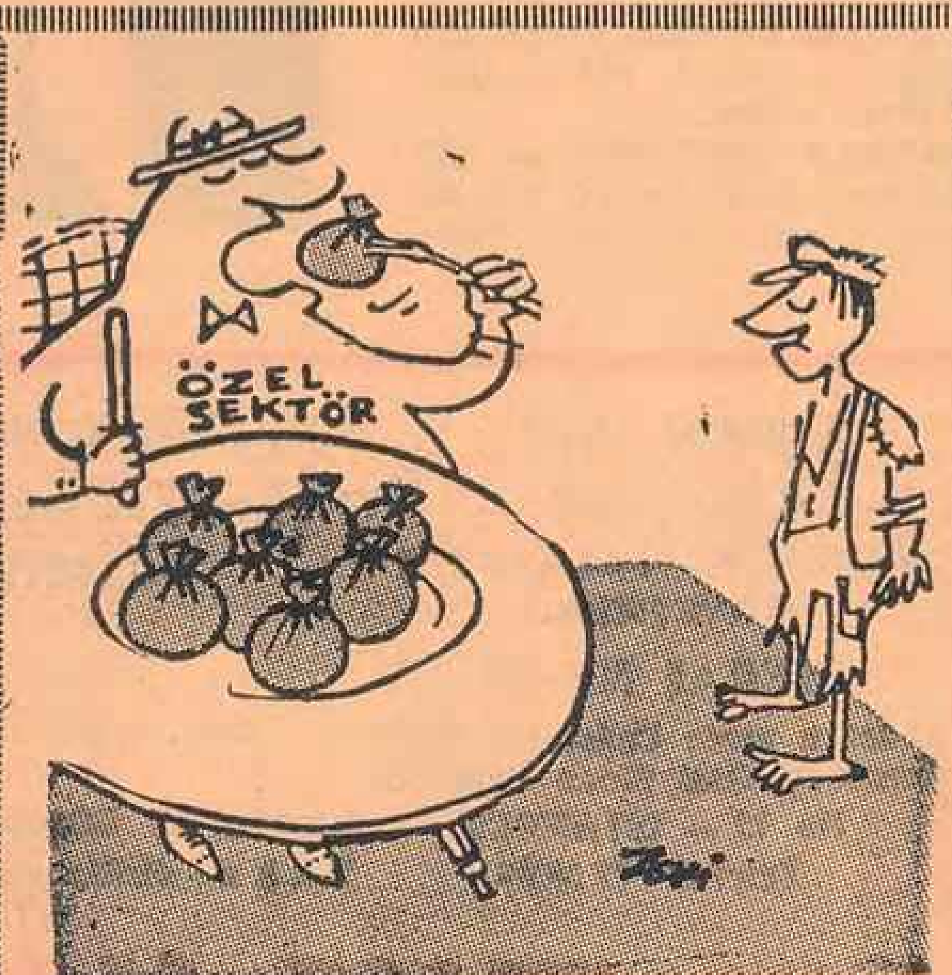
— Bizim sünnetçinin eli çabuktur, duymazsın bile... dediler.

Kara sakallı iri sünnetçi de,

— Hiç duyurmam, hiç... dedi.

Döndük geriye.. Yolumuzu kesen gazetecilerden biri,

— Müslüman olunca neler hissettiniz? dedi

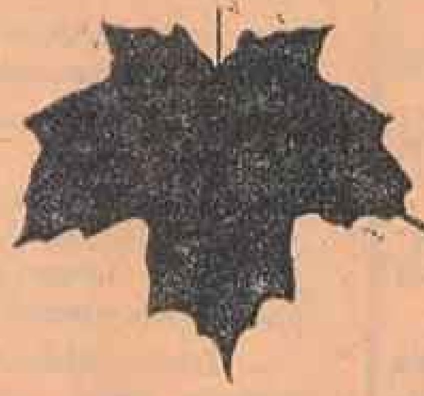

Sermayeyi ürkütme ulan!

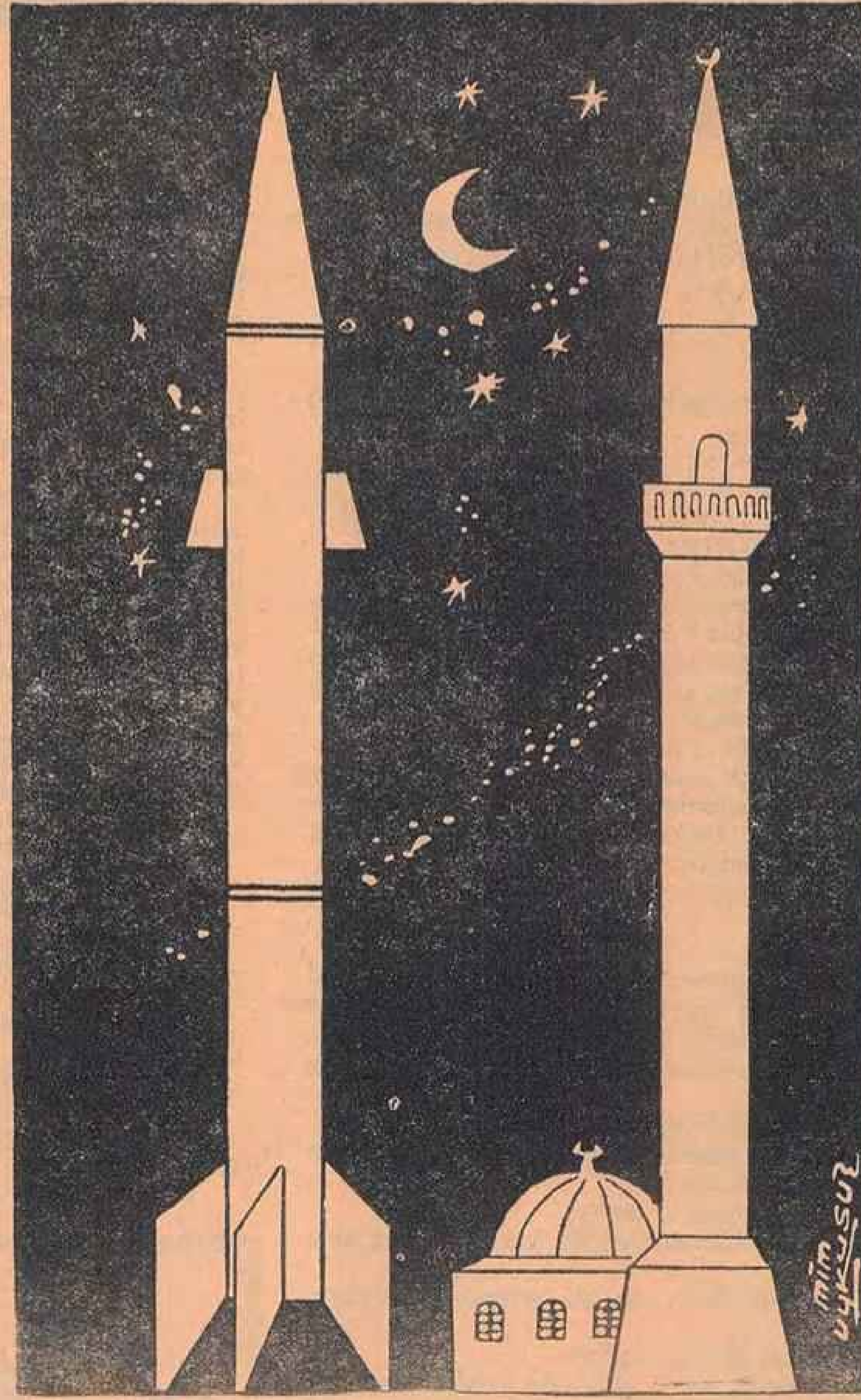
— Şışşt!..
— Ne var?
— Yavaş!..
— Neye?
Hâlâ soruyor. Sana kaç defa söyledik, sermaye ürker, diye..
— Ben ürkütecek bir şey yapmadım ki...
— Olsun... Sen bir şey yapmasan da ürker o.. Zâten ürkmek için bahane arıyor.
— Peki peki..
— Şışşt! Şışt dedik be! Bak yine.
— Ne yapıyorum yahu?
— Sermaye bu, başka şeye benzemez, hemen ürküveıir Bak yine..
— Ne yapıyorum yahu?
— Sakın kapıyı açayım Ürkütme sermayeyi ulan! deme, gıcırdar.
— Peki...
— Yavaş yürü
— Yavaş yürüyorum ya işte..
— O sana göre yavaş... Hey, sana söylüyorum, daha yavaş..
— Allah Allah.. Bundan yavaş yürünür mü?
— Yürüyeceksin! Yoksa maksadın sermayeyi ürkütmek mi?
— Ne münasebet?. Sermayeden bana ne? Ürkmesin.
— Ürkmesin olur mu? Elinde mi ürkmemek? Ürker.
— Peki, ben ne yapayım?
— Ne yapacaksın, daha yavaş yürü, parmaklarının ucuna basarak..
— Peki..
— Sıssstt!..
— Ne yaptım yine?
— Hâlâ soruyorsun, sermayeyi ürküteceksin be..
— Kardeşim, parmaklarımın ucunda yürüyorum işte, daha ne yapayım?
— Döşeme tahtalarını gıcırdatıyorsun.. Vallahi sermaye bir ürkerse.. Yavaş bas yere!
— Olur.
— Yavaş dedik ya.
— Kardeşim bu kacarcık sesi insan kulağı duymaz ki..
— Sermaye insan mı?
— Ne peki?
— İnsandan hariç bir şey.. İnsanlıkla katiyen bir ilgisi yok. Son derecede ürkek ve gayet de korkak.. Bir korktu mu, tamam..
— Öyleyse en iyisi yürümeyelim. Mâdem ürküyor, duralım..

• Yalnız hainler korkak olur.
• Dünyada en korkak olan şey sermayedir.
• Türkiye'de toplumsal adalet konusundan, bu konunun tartışılmasından sermaye ürküyormuş.

— Evet, duralım. Şışşttt! Duruyoruz yahu..
— Ürküteceksin be!
— Bir şey yapmadım ki..
— Kıpırdama! Sen kıpırdadıkça sermaye korkar. Bak, yine elini oynatıyorsun.. Yahu ürker dedik..
— İyi... Kıpırdamam
— Şışşttt..
— Kıpırdamıyorum ki..
— Kıpırdamıyorsun ama konuşup duruyorsun. Sesinden ürkerse karışmam sonra.. Bir ürktü mü yandık..
— Ürkmesin..
— Elinde mi ürker.
— Yüksek sesle konuşmuyorum ki.. fısıldıyorum.
— Olsun.. ürker o. Huysuzdur birader, ürker. Alçak sesle konuş, fısır fısır..
— Peki, peki.. Aman ürkmesin de..
— Bak yine..
— Ne yaptım?
— En sonunda sen bu sermayeyi ürküteceksin.. Kaşını oynatıyorsun..
— Ondan da mı ürker?
— Ürker..
— Yahu, bu ne meretmiş..
— Şışşttt!..
— !...
— Sussss!..
— !...
— Suusss!..
— Konuşmadım ki..
— Hapşurdun ya Ürker namussuz yahu...
— !...
—Şışşştt!... Şışt dedik ya...
— Sesimi bile çıkarmadım.
— İçini çektin... Vallahi ürker.
— !...
— Yavaş!
— Duruyorum be!
— Hızlı hızlı soluk alıp verme! Bak yine burnunu çektin.. Ürkütme ulan sermayeyi, ürkütme be, ürkütme yahu!.
— Öfff!..

— Hah, işte ürküttün.. Hani nerde? Yok sermaye Yine ürktü... «Bu sermaye huysuzdur, ürker!» diye o kadar söyledim, anlatamadım En sonunda ürktü.. Şimdi n'olacak? Ürkütme ulan şu sermayeyi, ürkütme be!

FÜZE DEVRİ

MUTLAKA

«Menderes'i asamazlar!», «Menderes'in kılına dokunamazlar!» «Menderes'e bişiyok yapamazlar!»

Böyle diyorlardı ve böyle diye diye..

Şimdi de bir af'tır tutturdular: Af da af, af da af...

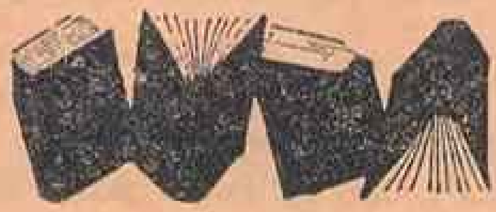
AP önde gelenlerinin gerçekten af istediklerine hiç inanmıyorum. Gerçekten siyasî af isteselerdi «Af da af!.!.» diye yaygara etmezlerdi

«Biraz susun azıcık dilinizi tutun, af olacak!» deniyor onlar yine bağırıyorlar:

— Mutlaka affı çıkartacağız!

— Muhakkak affı çıkarttıracağız!

Evet, mutlaka mutlaka. Bu gidişle mutlaka affı çıkarttırmıyacaklar. İstedikleri de bu mutlaka..

BİZE GELEN KİTAPLAR

VAPUR DÜDÜKLERİ — Sine — Roman, yazan: Ayhan Hünalp, Dost Yayınları, 94 sayfa, 3 lira. Yazar, eseri için «Onuncu köyü arayanların romanı» diyor.

KIRKBİR DENEME — İzmir'de İstiklâl Matbaası'nda basılmış olan kitapta Erdoğan Acarlar'ın kırkbir denemesi yer almıştır. 158 sayfa, 3 lira.

TOMURAN DEĞNEK — Ali Bektaş'ın şiirleri, Isparta Matbaasında basılmıştır. 48 sayfa, 100 kuruş.

—Anlat—Derdini— Marko paşa'ya

Öğretmen olan bir okurumuz yazıyor:

«Sayın Markopaşa,

Kızmadan cevap verecekseniz sorayım, çünkü paşaların hiddetini, şiddetini iyi bilirim.»

CEVAP:

Biz paşa milleti ne zaman kızacağımızı, ne zaman ş'apışacağımızı biliriz. Gemi ele aldık mı kızarız ki yedi salavat çekerek yanımıza varılmaz Ama bir de gemi azıya aldılar mı yumuşarız ki pelteden daha pelte ve de tiritten daha tirit ve de lapadan lapa...

Sen ne diyorsun öğretmenim, bu sıra paşaların kızma sırası mı... Kovalisyon mevsimlerinde paşa kızması hiç bir vakit doğru değildir.

Şimdi bize sorsalar:

— Devletçi misin?

Cevap hazır:

— Ne demek.. Bu da mı sorulurmuş yiğitim.. Biz, sonradan olma değil, anadan doğma devletçiyiz..

— Siz özel teşebbüsçü müsünüz?

— Ne demek... Bu da sorulur mu aslanım.. Saçımızdan tırnağımıza özel teşebbüsçüyüz!

Şimdi sor bakalım...

Zübük Spor'un başına gelenleri neden kamuya sunmadınız? Siz bunu düşüne durun ben birkaç maçınızı açığa vurayım:

Ağalar maçını kaybettiniz.

Eğitim maçında sahadan silindiniz.

Toplumsal adalet maçında, şeref tribününden yükselen alkışlar arasında, yenildiniz.

CEVAP:

Ben Markopaşa olarak, sorularınızı cevaplandırması için, yerimi Zübük'e bırakıyorum.

Aldı Zübük bakalım ne dedi:

«Aman öğretmenim, siz seyrettiğiniz takımları birbirine karıştırmışsınız. Hiç Zübük Spor yenilir miymiş, o nasıl söz!. Zübük milleti, 27 Mayıs'ta olduğu gibi, bir ara alttan güreşse de, evvel Allah sonunda zeytinyağı gibi üste çıkar... Siz ne diyorsunuz kuzum bütün toprak ağaları zübüktür bütün pavlika ağaları zübüktür bütün apartıman ağaları zübüktür, bütün para babaları zübüktür ve de bu yüzden biz zübükler hiç bir vakit yenik düşmeyiz.

Sayın öğretmenin bir sorusu daha var:

«Bugün ayın yirmiüçü. Ben dört çocuklu bir aileyi geçindirmeye çalışan bir dar gelirliyken bilin bakalım pul parası 30 kuruşu nasıl sağladım da size bu mektubu gönderdim?

MARKOPAŞA:

Siz, dar gelirli milleti zaten savruk, müsrif hesabını kitabını bilmeyen, üç kuruş kazanıp beş kuruş yiyen, gereksiz yerlere paralar saçan, sonra da «paramız yetmiyor» diye yakınıp duran insanlarsınız. Hem de ayın yirmi üçün de postaya 30 kuruş pul parası verirseniz size para mı dayanır, elbet sıkıntı çekersiniz. «Damlaya damlaya göl olur» demişler. Siz de posta parası diye har vurup harman savurduğunuz otuzar kuruşları toplayıp biriktirseniz de karınıza çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, evinize buzdolabı, ailenize bir otomobil alsanız, bir apartman yaptırsanız olmaz mı? Bütün bu gördüğünüz duyduğunuz milyonerler hepsi de paracıklarını sizin gibi çarçur etmeyip bir bir biriktirerek zengin olmuşlardır.

En iyisi, mektubunuzun sonuna yazdığınız adresinizi açıklıyayım da Eğitim Bakanı sizin için gereken işlemi yapsın İşte adres:

Gezdim köy köy yurdumu
Kurtulmadım tuzaktan.
Sakın yazma adımı,
Van görünür uzaktan.

Yetmişinde olduğunu bildiren yaşlı bir okurumuz mektubunda kira konusunu iki yanlı incelemiş:

«16 Temmuz tarihli Zübük'teki İsmet Paşa'ya açık mektubunuzda yazdığınız, gibi, yurdumuzda kanunlar zamana, zemine, şahsa göre uygulanır.

6570 sayılı kira kanununa göre «12-5-1953 den sonra yapılan ve yapılacak olan binaların kiralarını mahalli belediyeler takdir edeceklerdir.»

Bu kanununun icrasına da Adliye Bakanları memurdur. 1 Haziran 1955 de yürürlüğe girdiğine göre «makabline şamil» olan bu kanunun, hiç olmazsa İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde uygulanıp uygulanmadığını, kaç oranında uygulanmış olduğunu hangi Bakan hangi belediyeye sormuştur?

Ne yazık ki mahkemelerde yargıçlar bile «Takdiri kira, serbest kira» diye kirayı ikiye ayırmaktadırlar.

Dahası var: 1960 da yapılmış bir bina da, bu kanuna göre, 1953 deki râyice göre kiraya verilecektir. Su, ekmek, elektrik şeker, elbise gibi hangi zarurî ihtiyacımızı 1953 deki fiyatla alabiliyoruz ki, 1960 da yapılmış bina da 1953 râyicine göre kiraya verilsin..

MARKOPAŞA:

Sayın okurum bir parçacık olsun işte içinizi döktünüz. Bu gazeteler de pek fazla başka bir işe yaramıyor. Ulülemr efendilerimiz kös dinlemişler: Varak-ı mihr-i vefayı kim okur kim dinler..

AZRAİL JURNALCILARI

DP iktidara geçtiği günlerdeki kongrelerinde, azgın DP liler açıkça İnönü'nün derisini yüzmeli, memleketten sürmeli diye bağırıyorlardı.

Gel zaman git zaman, şöyle geldi böyle gitti, karşımıza bir AP çıktı. Bu AP nin İstanbul Milletvekili Naci Oktem Silivri'deki kongrede İnönü için «Azrail'in adresini bulamadığı bir pirifâni» demiş.

DP lilerin ölümünü bekledikleri İnönü, milletvekili İnönü'ydü. Bugün AP lilerin ölümünü özledikleri ve Azrail'e jurnal ettikleri İnönü'yse, Başbakan İnönü'dür.

Bizde iki türlü politika enayisi var. Bir takım politika enayileri, kendilerince, işlerin düzgün gitmesini İnönü'nün yaşamasına, sağlığına bağlı sanıyorlar Öbür takım politika enayileri de, yine kendilerince, işlerin düzgün gitmesini İnönü'nün ölümüne bağlı sanıyorlar. Ama İnönü yaşarken de, ölünce de enayi olan yine enayidir

Evet, ortada bir adres bulamamak var; ama şimdiye kadar Azrail'in adres bulamadığı hiç olmamıştır. Asıl adresi bulamayan 27 Mayısçılardır İnönü'nün ölümünden medet uman ve O'nun yaşını Azrail'e jurnal eden Naci Oktem'in adresini 27 Mayısçılar bulabilmiş olsalardı, bu bay günün birinde kına yakmaktan yoksun kalacaktı.

BÜYÜK MAZLUMLAR

Adından başka her şeyi eski olan kara başlıklı bir gazetede başlıyacak bir tefrika günlerdir ilân ediliyor. İşte o ilândan bazı parçalar..

Tarih boyunca Büyük Mazlumlar Sokrates'ten (?....) e kadar.

Devrim şaheseri memleketimizin en şöhretli ve şahsiyetli kaleminden Sokrates'ten (?....) e kadar.. Sokrates'i anladık, ya bu (?....) kim? Kim acaba adı açıklanamayan bu büyük mazlum? Bütün amaçları işte o bir soru ve beş noktayla işaret edilen büyük mazlumu yazmak yazık en sonda ki büyük mazlumu anlatabilmek için taa Sokrates'ten başlayıp bütün mazlumları sıralamak zahmetine katlanacaklar. Uğraşa uğraşa adamın hayatıyla oynadıkları yetmedi, şimdi de ölüsüyle uğraşıyorlar.

Başlıca yazarı:
AZİZ NESİN
SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ:
MERAL NESİN
Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok No 12 — İSTANBUL
Telefon: 22 58 04

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
HAFTALIK SİYASÎ MİZAH GAZETESİ
YIL: 1, SAYI: 27
İstanbul'da Güneş Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır.

ABONE: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık abone 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa, ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir.
İLÂN: Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır.
50 KURUŞ
Geçmiş sayılar 75 kuruştur.

Zübüüüüük